

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Danes v Gorenjskem gospodarstvu

- 1. stran:
Učenje dolgovom ne smemo zavajati
- 4. stran:
Tudi v bolnišnicah oprema
- 6. stran:
Znana ocene in ločena Italijca
- 8. stran:
Moja domovina je tam, kjer govorijo moj jezik
- 12. stran:
Tudi osemdesetletniki še sedejo na kolo

Kranjska gora — Član predsedstva SFRJ Stane Dolanc se je v četrtek v kranjskogorskem hotelu Kompas pogovarjal z gorenjskim političnim aktivom in gospodarstveniki. Pogovarjali so se o aktualnih gospodarskih in političnih razmerah v Jugoslaviji in na Gorenjskem. Gospodarstveniki so večkrat izrazili bojanec zaradi nove devizne zakonodaje, Stane Dolanc pa je zagotovil, da bo nov devizni zakon prav gotovo tak, ko bo spodbujal vključevanje v mednarodno delitev dela.

Tradicionalni prireditvi v Udinborštu Konec tedna tek in pohod

Udinboršt — V spomin na legendarni dvojni boj 2. bataljona Kokrškega odreda septembra 1942, ko je v Udinborštu padla glavnina borcev 2. bataljona, že vrsto let prajejo dve prireditvi: tek in pohod od spomenika do spomenika in tek po Udinborštu. Ob letošnjem, 43. obletnici zgodovinskega dogodka, sta za tradicionalni prireditvi strnila organizacijske sile TVD Partizan iz Naklega in Sportno društvo s Kokrice.

Potres v Škofji Loki

Sezimoški zavod Slovenije je sporočil, da so instrumenti observatorija na Golovcu v petek ob enih in 50 minut zabeležili srednje močan sunek z gorenjske smeri. Epicenter je bil približno 17 kilometrov iz Ljubljane. Potres je v centru dosegel moč med 4 in 5 stopnjo po Mercalli-Jevi lestvici. Najmočnejše so ga čutili prebivalci Škofje Loke. Materialne škode ni bilo.

L. B.

O prireditvah več na 8. strani.

V soboto, 14. septembra, se bo ob 16. uri izpred osnovne šole na Kokriči začel tek po Udinborštu, v nedeljo, 15. septembra, pa ob 9. uri tek in pohod od spomenika do spomenika s katerega koli od 16 startnih mest pri spomenikih v Udinborštu. Na tekih, ki jih že šesto leto zapored prireja rekreacijska sekcija pri Športnem društvu Kokrica, je sodelovalo že blizu 1500 tekmovalcev. Rekordna udeležba je bila leta 1982, ko je na Kokrico prišlo kar 423 tekačev. Tudi letos pričakujejo karseda množično udeležbo. Množična rekreacijska prireditve, tek in pohod mimo 16 spomenikov NOB v Udinborštu, osmi po vrsti, je doslej privabil prek 4600 udeležencev. Največ jih je organizator, naklinski TVD Partizan, našel leta 1982. Pokrovitelj prireditve, ki ozivljava izročilo NOB v Udinborštu, je občinski odbor ZZB NOV iz Kranja.

V Tržiču zapleti pri oskrbi z vodo

Okvare zaradi slabih cevi

TRŽIČ — V drugi polovici avgusta letos je bila v nekaterih delih Tržiča precej motena oskrba z vodo. Vodovodne pipe so bile največkrat suhe v naselju Bistrica, kar je močno vznemirilo tamkajšnje prebivalstvo. Zato je izvršni svet tržiške občinske skupščine zahteval pojasnilo o vzrokih za nastale razmere od Komunalnega podjetja Tržič, ki je zadolženo za oskrbo s pitno vodo.

Vzrok za več okvar, je obrazložil tehnični vodja te organizacije Rudi Kavčič, je tovarniška napaka na alkatenkih cevih. V dveh tednih so cevi popokale na šestih različnih mestih, kar je bilo zelo težko ugotoviti. Pri tem so jim pomagali vodovodarji iz Kranja, saj v Tržiču nimajo naprave za odkrivanje okvar pod zemljo. Zato in zaradi okvar v drugih krajih niso mogli nemudoma ukrepati in je prišlo do motenj v oskrbi z vodo.

Na seji izvršnega sveta so opozorili, da to ni bil prvi primer takih motenj. Tudi tokrat je tržiško komunalno podjetje odpovedalo pri obveščanju pristojnih služb in porabnikov o nastalih okvarah, pomanjkljivo pa je bilo, kot so ugotovili, predvsem odpravljanje okvar. Zato so podjetje zadolžili, da čimprej pripravi načrt za delovanje v izrednih razmerah. Z njim mora predvideti tudi učinkovito ukrepanje ob okvarah na vodovodni napeljavi. S. Saje

Bomba med odpadki

Kranj — Med kovinskimi odpadki, ki jih kranjska Surovina odkujuje od tovarn in posameznikov, so konec avgusta našli bomba. Poslovodja Jernej Teropšič je takoj prepoznał zarjavel, 60 centimetrov dolg, značilno oblikovan kos železa. Bila je bomba za 100 milimetrski minomet. Tehtala je 6 kilogramov, v njej pa je bilo nedvomno vsaj 3 kilograma eksploziva.

»Od kod izvira, ne vemo,« je povedal poslovodja. »Prodal nam jo pač eden od posameznikov, ki jo je odkopal na njivi ali našel med ostalimi kovinskimi odpadki kje na dvorišču. Da nam jo je prodal ne da bi jo prijavil, je skrajno neodgovorno. Bomba ima tako značilno obliko, da je skoraj ne poznamenati s čim drugim. Če bi nam prodajalec povedal, da je med starim železjem bomba, bi mu jo prav tako plačali, pri nas pa bi bilo mnogo manj sitnosti. Najbrž se človek, ki nam jo je prodal (zanje smo mu plačali 11 dinarjev za kilogram, torej 66 dinarjev), ne zaveda, kolikšno odgovornost bi prevzela naša delovna organizacija, če bi njegovo bombo s starim železom vred poslati v eno od železarne. Preden gre namreč naše odpadno železo v železarne, moramo podpisati, da med materialom ni eksploziva.«

Če bi bombe ne odkrili in bi jo z drugimi železimi odpadki vred ustisnili, nato pa poslali in jeseniško železarno kot sekundarno surovino v peč, bi eksplozija najbrž ne porušila le peč, ampak tudi velik del okolice. Škoda bi bila zelo velika, da o človeških žrtvah ne govorimo! Tako pa gre prisebnosti poslovodje in delavcev Surovine zahvala, da so med odpadki zadnji hip odkrili staro zarjavelo bombo in jo prijavili milici. Pirotehnik, ki zna ravnati z eksplozivi, jo je deaktiviral in čez čas jo bo Surovina nenevorno dobila nazaj.

D. Ž.

VRATA, septembra: — »Tako čudovite gore imate, da se jim ni moč upreti,« povedo trije mladi planinci iz Češkoslovaške. Leti so med številnimi letošnjimi obiskovalci naših góra. V vseh treh triglavskih dolinah so parkirani njihovi avtomobili, v Vratah tudi avtobusi. Čeprav si hrano pripeljejo s seboj, pripravljajo jo na priročnih kuhalnikih pred kočami, so vseeno dobrodošli obiskovalci. Med njimi so vse številnejši alpinisti, poznavalec triglavskih stene, smeri v Stenarju, Skratici in Travniku. Tole »naši« znanci čepljajo pred razgrajenima zemljevidoma Alp. »Prvi dan se bomo povzpeli do Luknje, nato levo po Bambergovi, zavarovani poti na teme Triglava. Nato pa mimo Kredarice proti Bohinju. Čez dva dneva se ponovno vrnemo v Vrata, kjer nas čaka avtomobil,« načrtujejo enega izmed pohodov. — Besedilo in fotografija M. KUNŠIČ

ALPETOUR

NOVO V HOTELU CREINA V KRAJNU

ODPRLI SMO KOZMETIČNI SALON STELESNO MASAŽO
S čimer smo popestrili delovanje saune

OBISKITE NAS IN TUDI SAMI STORITE KAJ
ZA VASE BOLJŠE POČUTJE

Informacije in narocila po telefonu: 23 650

vabi vas kolektiv hotela **CREINA**

V SREDISCU POZORNOSTI

Popusti namesto dolgih vrst

Pred leti smo v vrsti, po več ur skupaj, čakali na cement, apno in na ostali gradbeni material, se vpisovali na (dolge in nepoštene) prodajne liste, iskali veze in poznanstva pri delavcih, mojstrih, direktorjih ... Proizvajalci gradbenega materiala in trgovci so veliko povpraševanje spremno izkoriscali za dodatne zasluzke in za prodajo nekakovostnih izdelkov — da ne govorimo o prekupčevalcih, ki so, povezani z delavci in vodilnimi, kovali mastne dobičke.

Razmere so se v nekaj letih spremenile. Kupna moč prebivalstva se je izdatno zmanjšala; delovnim organizacijam ostaja manj denarja za naložbe, prav tako tudi vsem drugim. Družbena in zasebna gradnja sta zastali: le redka podjetja še zmorejo gradnjo novih tovarniških obratov, nove šole ne rastejo kot gobe po dežju, kmētje se raje odločajo za obnovo kot novogradnjo hlevov, zdavo počitniški hišic zmorejo le še premožnejši, gradnja stanovanjskih domov se je prepeljala ... Povpraševanje po gradbenem materialu je upadlo, tako da dandanašji graditelji (če le imajo denar) ne pridejo posebno težko do cementa, apna, peska, zidaka, strešnika. Nasprotno: proizvajalci gradbenega materiala dajejo zdaj številne ugodnosti, same da bi pospešili prodajo.

Komunalno obrtno in gradbeno podjetje — tozd Opekarna Kranj nudi »najcenejši nakup opečnih izdelkov«, do 30. septembra letos tudi brezplačni prevoz do 20 kilometrov, do 100 kilometrov pa s 50-odstotnim popustom in takojšnjo dobavo. KŽK-jevo skladische gradbenega materiala v Hrastjah nudi po »izredno ugodnih cenah« modularno opeko, armaturno in betonsko železo. Jelovica Škofja Loka ponuja na vso moč stavbno pohištvo, kajpak s številnimi ugodnostmi. LIP Bled dobavlja blago skupne vrednosti 200 tisočakov (ali več) brezplačno. Ljubečna daje za svoje opečne izdelke tudi 30-odsotni popust itd.

Bodo zaloge prisilile proizvajalce gradbenega materiala, da ne bodo razmišljali le o (občasnih) popustih in drugih ugodnostih, temveč tudi o stvarnih cenah, ki ustrezaajo kakovosti izdelkov in kupni moči prebivalstva? Nekateri med njimi se poskušajo tudi z izvozom, vendar pri prodaji na tuje dosegajo nižje cene kot na domačem trgu. Bodo cene, ki jih prizna svetovno tržišče, začele veljati tudi pri nas?

C. Zaplotnik

Proslava na Osovniku

V počastitev 40-letnice zmage nad fašizmom in krajevnega praznika krajevnih skupnosti v medvoški kotlini bo krajevna organizacija ZZB NOV Sora skupaj s terenskimi družbenopolitičnimi organizacijami v petek, 13. septembra, ob 16. uri odkrila obnovljeno grobišče padlih borcev iz Dolomitov na Osovniku (pri Križu). Do Osovnika se lahko pripeljete po lepih cesti iz Sore, še lepše pa bo, če se odpravite do tja peš. Organizatorji vabijo na proslavo zlasti svojice padlih, domačine, borce, ki so se borili v teh krajih, mladino in druge.

L. B.

Na tisoče obiskovalcev nad Ratečami

RATEČE — Turistični delavci iz Podklostra, Trbiža, Rateč in Kranjske gore so pripravili minilo nedeljo na Peči nad Ratečami že šesto srečanje prebivalcev treh dežel. Na meji med Avstrijo, Italijo in Jugoslavijo se je zbral, kot ocenjujejo organizatorji, kar okrog deset tisoč planincev in drugih ljubiteljev prirode.

Prireditve, ki se je množično udeležujejo predvsem prebivalci okoljskih pokrajini Koroške, Furlanije-Julijanske krajine in Zgornjesavske doline, je namenjena zbljanju prebivalcev iz treh držav z različno govorico, zgodovinsko-kulturno preteklostjo in sedanjo politično ureditvijo. To je organizatorjem tudi tokrat uspelo. Obiskovalci so se razvedrili ob zvokih narodnozabavnih ansamblov s Koroške in iz Slovenije ter ob pesmih mešanega pevskega zbora iz Podklostra. Prireditve pa so prvič prebolnili z gorskim tekonom po planinah in vrhovih treh dežel.

Srečanje so označili tudi s slovenskozvezdjo, med katero so župani treh obmejnih občin izročili miniaturski simboli stičišča treh dežel predstavnikom dejavnih vlad oziroma republike. Predsednik jeseniške občinske skupščine Franc Brelih je predal to spominsko darilo predsednici republikega komiteja za turizem Bogomili Mitič.

KOMPAS

VAŠ TURISTIČNI SERVIS

POSLOVALNICA
Kranj
Tel.: 28-472,
28-473

Vodenje tržiških interesnih in krajevnih skupnosti

Predlog za skupno strokovno službo

Tržič — Delovanje samoupravnih interesnih skupnosti za družbene in gospodarske dejavnosti usmerjata sedaj v Tržiču dve strokovni službi, ena taka služba pa opravlja naloge za krajevne skupnosti. V njih je skupno zaposlenih 38 delavcev, od katerih le dobra polovica skrbi za izvajalske naloge; vse druge zaposlujejo samoupravna vprašanja.

Ze dve leti si prizadevajo, kot so naglasili na seji izvršnega sveta tržiške občinske skupščine minilo sredo, da bi organiziranost teh služb in delo interesnih skupnosti dvignili na višjo raven. Zato so imenovali posebno komisijo, ki je v poldrugem letu opravila veliko dela. Na osnovi ugotovljenih potreb in stvarnih razmer je iskala možnosti za najboljše rešitve ter pripravila predlog sprememb.

Sestavljaci predloga so ocenili, da je za občino Tržič najracionalejša ustanovitev skupne strokovne službe za vse interesne skupnosti in krajevne skupnosti. Za opravljanje izvajalskih del družbenih dejavnosti naj bi ustanovili center za socialno delo, za naloge gospodarskih dejavnosti pa tehnično enoto teh interesnih skupnosti. Obe naj bi delovali kot entitete v sestavi celotne strokovne službe.

Tudi člani izvršnega sveta so opozorili na potrebo po boljši organiziraniosti strokovnih služb. Vanje se bo letos prelilo iz tržiškega gospodarstva blizu 1,5 milijarde dinarjev,

zato je nujna ustrezna organiziranost, so poudarili, da ne bo drobljenja zbranih sredstev in bo denar proračun resnično le za načrtovane naloge.

Prav tako so se strinjali z usmeritvijo, naj zaradi preoblikovanja sedanjej služb ne bi povečevali števila zaposlenih, ampak naj bi uresničili potrebne spremembe v sestavi posameznih služb. Misliši bo treba tudi

na uvedbo računalniške obdelave podatkov, da bi lahko hitreje in učinkoviteje vlagali sredstva.

Gradivo in stališča izvršnega sveta bodo pripravljena za obravnavo na prvih sejah skupščin interesnih skupnosti. Sklenili so zadolžiti vodjo bodoče strokovne službe, da uresniči predvidene spremembe.

S. Saje

Skupina gospodarstvenikov iz neuvrščenih držav, ki so te dni v gosteh pri Centru za proučevanje sodelovanja z dejelami v razvoju v Ljubljani, je v petek obiskala tudi kranjsko delovno organizacijo Ibi. V tej uspešni slovenski tekstilni tovarni so se gostje zanimali zlasti za delitev dohodka in samoupravno ureditev, ogledali so si tudi proizvodnjo. Presenetila jih je zlasti tekoča proizvodnja tkanin, kjer niso potrebna medfazna skladisca, in kratki proces od preje do tkanine, ki tu traja le devet dni (pri drugih tekstilcih pa običajno od 40 do 70 dni). — Foto: F. Perdan

Protestno pismo

Dne 30. avgusta smo lahko v Gorenjskem glasu v rubriki *Glasov* že med ostalim prebrali »šalo« o osebnih dohodkih učiteljev in njihovih »zabitih učencih«.

V prispevku je kot za primer dana primerjava osebnega dohodka delavca, bivšega neuspešnega učanca, z osebnim dohodkom učitelja. Ker je omenjeno ime kolektiva SAVA, katerega avtor tega prispevka očitno premalo pozna, moramo pojasnititi, da je osebni dohodek savskega delavca v neposredni proizvodnji, pri delu na tri izmene, v težkih delovnih pogojih (vročina, fizični napor), na poklicnih delovnih nalogah pri vulkanizaciji avtoplaščev, ob najmanj povprečnem doseganju količinskih in kakovostnih normativov za mesec julij 1985 59.300 din.

Pri tem pa želimo poudariti, da ob tehnološko zelo zahtevni proizvodnji tudi takšnega osebnega dohodka »bivši zabit učenec« ne more dosegči.

Prav tako so nam znani podatki, da osebni dohodki učiteljev v primerjanem mesecu močno presegajo 40.000 din.

Klub, po naši oceni primernih osebnih dohodkov proizvodnih delavcev, pa le-te s težavo pridobivamo, prav tako pa ni zanimanja za vpis učencev v programe gumiarske usmeritve.

Učiteljem, od katerih je v veliki meri odvisna uspešnost in znanje učencev — bodočih delavcev kot poroka za hitrejši razvoj naše družbe, pa želimo primerne osebne dohodke, za kar se in se bomo tudi v bodoče preko delegatskega sistema prizadevali.

Žaljiva je primerjava vsakršnega učanca z učiteljem z vzdevkom zabit učenec, zato se delavci Save čutimo užaljene, ko nas nekdo primerja z zabitimi.

Takim primerjavam in podcenjevanjem delavcev v neposrednem proizvodnem procesu odločno nasprotujemo, in kljub temu, da naj bi šlo za »šalo«, zahievamo odgovornost avtorja prispevka.

Preds. konference
OOZS Sava Kranj
Janko Lončar

Savčanom se opravljajo. Nikogar nismo hoteli žaliti, hoteli smo le opozoriti na velika nesorazmerja pri izplačilih osebnih dohodkov, ki so v zadnjem času vse bolj očitna.

Uredništvo

Stane Semič-Daki

Odšel je človek, ki je še za svojih živih dni postal legenda — partizanski komandant, junak in narodni heroj Stane Semič-Daki.

Rojen je bil 13. novembra 1915 na Bloški planoti kot trinajsti otrok revne kmečke družine. Izučil se je za peka. Potem ga je gnalo po svetu. Ne le, ko je brezposelen iskal delo. Gnal ga je tudi nekakšen notranji nemir. Vsak dan je na svoji lastni koži čutil socialne razlike kapitalistične Jugoslavije. Mali človek je bil vedno in povsod zatiran. Iz vsega tega te lahko izvleče te revolucionarja...

Leta 1936 je kar v uniformi jugoslovanske vojske pobegnil čez mejo v Avstrijo in naprej v Španijo med španske borce. Med sanitecji je bil in ameriški vojaki so ga klicali »daki«, »dak«. Tu se ga je prijel njegov pridevek Daki. Nihče mu nikoli več ni rekel drugače kot Daki.

Po vrnitvi iz Španije se je skrival doma, takoj po okupaciji pa je bil že med ilegalci in med prvimi partizani: mitraljezec, komandir čete, leta 1942 je bil že komandant bataljona, nato Tomšičeve brigade, 1944. leta je bil namestnik komandanta 15. divizije, nato pa komandant 18. divizije, ki se je bojevala na Štajerskem in Notranjskem. Rezervni polkovnik JLA je prišel iz vojske. Po vojni je bil nekaj let direktor Muzeja narodne osvoboditve v Ljubljani.

Notranjec je bil, trmast, odločen, vztrajan pri vsaki stvari. Brez števila je drobnih in velikih dogodkov iz narodnoosvobodilne borbe, ki pričajo o Dakijevih junaštvih, o človeku, preprostem, pogumno, dobrem tovarišu.

»Iz kakšnega testa sem?« se je vprašal nekoč. »Ne iz gline, ne iz močnatega testa. Iz nobenega takega, da bi me kdo lahko mesil!«

Svojstven je bil, a vedno, kot navaden mitraljezec ali pa komandant divizije, enako bližu borcu. Nikoli se ni prevzel. Cenil je tovarstvo, pogum. Pogosto je prišel navzkriž z drugimi komandanmi. Vendar od svojega ni odstopil. Zamerili so mu, ker je vedno trdil, da so najboljši padli. Tudi knjigi o svojem partizanstvu, ki jo je izdal v samozačožbi, je dal ta naslov. »Spomeniki padlim borcev — srečavanja s še živimi soborci in spomini na vse tiste, ki ležijo, kjer so padli, meni vam, potomcem govore, da NAJBOLJŠI SO PADLI« je zapisal na začetku prve knjige.

Zadnja leta, ko je bil upokojenec, je spet živel na svoji Bloški planoti. Tudi tu si ni dal miru. S krajani se je spopadal z vsemi težavami, pomagal, kjer je le mogel, delal za elektriko, vodovod, telefon.

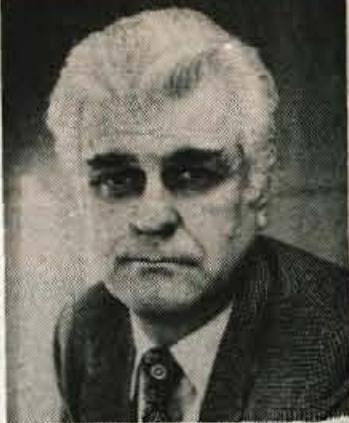
Ime Daki je med Slovenci pojem poguma, trdne volje, poštenosti, prisrnega tovarištva. Tudi mladi, ki jim je vojna daleč, že skoraj nekaj neresnatega, ga spoštujejo. Na mladih je prihodnost, je govoril Daki. Saj je bil tudi on mlad, ko je bil revolucionar in je gradil nov svet. Enaindvajset let mu je bilo, ko je bil že španski borcev, s šestindvajsetimi partizanski komandir. Mladim je treba dati proste roke. Mi jim lahko le svetujemo, jih usmerjamo, prihodnost je pa njihova.

O Dakijevih neponovljivih junaštvih bo govorila zgodovina.

NAŠ SOGOVORNIK

Zoran Rautner

Množično preverjanje streških sposobnosti

Kranj — Konec tedna, 14. in 15. septembra, bo na kranjskem strelišču v Struževu tradicionalno odprto prvenstvo Kranja v strelijanju z vojaško puško. Zanimivo tekmovanje pod pokroviteljstvom sveta za ljudsko obrambo in družbeno samozščito prirejajo občinska konferenca Zveze rezervnih vojaških starešin, občinski štab teritorialne obrambe in sekretarijat za ljudsko obrambo. Današnjega sogovornika, predsednika OK ZRVS Kranj Zorana Rautnerja, smo prosili za predstavitev prireditve.

Najprej nas zanima, za kakšno tekmovanje gre?

»Letos organiziramo v Kranju že četrto odprto streško prvenstvo. Na njem lahko sodelujejo vsi prebivalci iz občine, ki želijo preveriti svoje sposobnosti v strelijanju.«

Kakšen je pomen tako množične streške prireditve?

»Razen članov streških in lovskih družin večina prebivalcev nima veliko možnosti za usposabljanje v strelištvu. Ker je ta dejavnost priljubljena, smo skušali čim širšemu krogu ljudi omogočiti sodelovanje v njej. To je pomembno za razvijanje obrambno-zaščitnih veščin prebivalstva; posebno pripadniki oboroženih sil so bolj pripravljeni v svoje sposobnosti, če orožje večkrat držijo v rokah. Po drugi strani je prvenstvo zanimivo zaradi razvijanja tekmovalnega duha, izmenjave izkušenj med udeleženci in, ne nazadnje, utrjevanja družabnosti.«

Kako ocenjujete potek dosedanjih prvenstev?

»Organizatorji ugotavljamo, da znajo udeleženci povečini dobro uporabljati orožje. Nekateri so dosegli nekaj izvrstnih rezultatov. Čeprav prihaja vsako leto več tekmovalcev, pa ne moremo biti zadovoljni z udeležbo žensk, ki so doslej tekmovalne le posamično.«

Tekmovalci so večkrat izrazili željo, da bi strelijali s sodobnejšim orožjem, v čemer jim bomo morda lahko ustregli prihodnje leto. Že letos pa so se izboljšale tekmovalne razmere zaradi prenove strelišča.

Kaj želite povedati o letošnjem prvenstvu?

»V soboto ob 8. uri se bo začelo ekipo tekmovanje. Strelijale bodo tričlanske ekipe poljubne sestave iz delovnih organizacij, krajevnih in drugih skupnosti, društev pa družbenih organizacij, ki se bodo najkasneje dan pred prvenstvom prijavile na sekretariatu za LO. Še posebej vabimo srednje šole, da prvenstvo izkoristijo za izvedbo obrambnega vzdobljenja. Vsem prijavljenim bodo pravočasno posročili približni čas tekmovanja, da med njim ne bo zastojev ali čaka.

In še to! Pokrovitelj bo najboljšim strelecem v posameznih kategorijah podelil priznanja.«

Besedilo: S. Saje

Slika: F. Perdan

Slovesnost pod Krvavcem

Cerkle — V nedeljo dopoldne je bilo na planini Jezerca pod Krvavcem 12. srečanje borcev, aktivistov in planincev krvavškega območja. Srečanja se je v oblačnem in hladnem vremenu udeležilo več kot 300 ljudi, med njimi preživeli borce II. grupe odredov in Kokrškega odreda, praporčaki, predstavniki družbenopolitičnega življenja kranjske občine in cerkljanskega območja ter številni prebivalci vasi pod Krvavcem. Delegacije so k spominskemu obeležju Poti in bojev 2. grupe odredov in Kokrškega odreda položile vence, bogat kulturni program pa so izvedeli člani kulturnoumetniškega društva Davorin Jenko iz Cerkelj. Slavnostni govornik je bil Vili Tomat, predsednik medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko, ki je med drugim poudaril herojsko pot II. grupe odredov z Dolenjske prek Jelovice in Krvavca na Štajersko, srečanja z borcev Kokrškega odreda oziroma borcev Krvavške čete in njenim razbitjem.

Slovesnost na Jezercih je bila posvečena tudi 40-letnici osvoboditve Jugoslavije, Vili Tomat, predsednik medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko, ki je med drugim poudaril, da je to poletnih popolnih neveških naporov, dosegli svoj cilj.

Prišli so na Štajersko. Avgustovske dnevi 1942. leta pod Krvavcem bili najbolj tragičen dogodek v vsej narodnoosvobodilni vojni na Krvavcu in med dolinami Kokre in Kamniške Bistrike. 13. do 20. avgusta 1942. leta ob 16. in 12. grudnem odredov, 14 pa so jih ujeli.

Slovesnost na Jezercih je bila posvečena tudi 40-letnici osvoboditve Jugoslavije, Vili Tomat, predsednik medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko, ki je med drugim poudaril, da je to poletnih popolnih neveških naporov, dosegli svoj cilj. Prišli so na Štajersko. Avgustovske dnevi 1942. leta pod Krvavcem bili najbolj tragičen dogodek v vsej narodnoosvobodilni vojni na Krvavcu in med dolinami Kokre in Kamniške Bistrike. 13. do 20. avgusta 1942. leta ob 16. in 12. grudnem odredov, 14 pa so jih ujeli.

Slovesnost na Jezercih je bila posvečena tudi 40-letnici osvoboditve Jugoslavije, Vili Tomat, predsednik medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko, ki je med drugim poudaril, da je to poletnih popolnih neveških naporov, dosegli svoj cilj. Prišli so na Štajersko. Avgustovske dnevi 1942. leta pod Krvavcem bili najbolj tragičen dogodek v vsej narodnoosvobodilni vojni na Krvavcu in med dolinami Kokre in Kamniške Bistrike. 13. do 20. avgusta 1942. leta ob 16. in 12. grudnem odredov, 14 pa so jih ujeli.

Po slovesnosti je bilo na Jezercih partizansko srečanje borcev 2. grupe odredov in Kokrškega odreda, med drugim poudaril, naj se predstavitev priredeje narodnoosvobodilne vojske ne vplivalo še na boljše gospodarjenje, ne samo v kranjski občini, ampak tudi na vsej Jugoslaviji.

Ob tej slovesnosti pa je Avtomobilski klub Krvavcev organiziral tradicionalni avtorally »Jezerca 85«, na katerem se je udeležilo kar 15 vozil.

J. Kuhan

Po Titovi poti

Tržič — Štab mladinske pohodne Kokrškega odreda pri občinski konferenci ZSMS v Tržiču je v nedeljo, 21. in 22. septembra, prirejal tradicionalni, osmi pohod Titovi poti. Pohodniki, ki se bodo udeležili, so v soboto ob sedmih zjutraj zbrali na Mala Križah. Od tod bodo odšli na Mala Križah, kjer bo kratka slovesnost. Nato bo pohodna enota krenila na Pohodno Šijo, kjer bo se utaborila. Dne

Boris Bavdek

Imamo možnosti za razvoj

KRANJSKA GORA — Vodilni ljudje gorenjskih občin in številni gospodarstveniki so se pretekli četrtek v hotelu Kompas v Kranjski gori pogovarjali s članom predsedstva SFRJ Stanetom Dolancem. Sodelovala sta tudi člana predsedstva CK ZKS Marija Vičarjeva in Miha Ravnik. Pogovor je vodil sekretar Medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Boris Bavdek.

V uvodni besedi je povedal, da je Gorenjska v letošnjem prvem polletju uspešno poslovala kot Slovenija. Industrijska proizvodnja je bila za 2,2 in izvoz za 24 odstotkov večji kot lani. To je visoko nad republiškim povprečjem. Boljši kot v Sloveniji so tudi finančni rezultati. Za reproducijo je gorenjsko gospodarstvo namenilo več denarja, manj pa za osebne dohodke. Dobro so poslovali v kovinski, elektro in gumarski industriji ter v gozdarstvu. Izgube so bile kar petkrat manjše kot lani in gospodarstvo ni imelo težav z likvidnostjo. Investicijska poraba se je več kot podvajala, vendar še vedno ne dosega obračunane amortizacije, kar pomeni, da gospodarstvo še vedno premalo in preveč razdrobljeno investira.

Zavedati pa se je treba, da so k dobrim finančnim rezultatom največ pripomogle cene, ki so se v črni metalurgiji letos povečale za 102, v kovinsko predelovalni industriji za 120, elektropredelovalni za 108, tekstilni za 102 in gumarski za 106 odstotkov.

V nadaljevanju je Boris Bavdek govoril o razvojnih možnostih Gorenjske. Dejal je, da mora v prihodnji razvoj sloneti na znanju in tehnološkem napredku. Gorenjska ima zgrajeni dovolj gospodarskih in industrijskih objektov, njena prednost pa so tudi že zgrajene ter predvidene prometne povezave ter geografska lega. V zadnjem letu je bila zgrajena avtocesta do Nakla, pripravljamo se za izgradnjo karanškega predora, ki bo s spremljajočimi dejavnostmi predstavljal nove gospodarske možnosti, v elektroenergetske naprave je bilo v zadnjih desetih letih vloženih več kot 10 milijonov dinarjev. Zgrajene zmogljivosti omogočajo gospodarski razvoj za naslednjih 30 let. Največja sedanja naložba je izgradnja jesenjske elektrojeklarne, ki bo proizvajala visokokvalitetna jekla. Uvedba novega sistema telefonije v Iskrini Telematiki bo osnova za nadaljnji razvoj elektronike, ugodne možnosti za razvoj pa ima tudi gumarska in kemijska industrija. Pomembne rezultate naj bi dala tudi grafična industrija.

Poseben pomen bo v prihodnjem srednjeročnem obdobju imel razvoj turizma. Enako velja tudi za kmetijstvo, ki sedaj ustvarja le odstotek dohodka gorenjskega gospodarstva.

»Menim,« je dejal Boris Bavdek, »da imamo možnosti za nadaljnji napredok. Graditi pa moramo na diferenciji med dobrim in slabim ter ustvarjati zaupanje v lastne zmožnosti.«

Rekli so:

Elektrojeklarna bo veljala 45,8 milijarde din

Boris Bregant, direktor jesenjske Železarne: »Vsak dan bolj se potrjuje, da smo imeli prav, ko smo uradili, da bo izgradnja elektrojeklarni na Jesenicah ekonomska sanacija proizvodnje jekla. Po kvalitetnih jeklih je vedno večje povraševanje, saj je od njih odvisen velik del predelovalne industrije. Elektrojeklarno smo začeli graditi avgusta lani, zgrajena pa naj bi celo pred rokom — februarjem 1987. Žal pa inflacija stalno povečuje vrednost. Predvidena cena 18,2 milijarde, izračunana v začetku tradnje, bo narasla na 45,8 milijarde dinarjev, če upoštevamo 6-odstotno mesečno inflacijo. Vsi izvajalci — Rudis, Gradis in tuji partnerji delo dobro opravljajo.«

Negotovost načenja sodelovanja

Slavko Zalokar, direktor kranjskega Tekstilindusa: »V Tekstilni industriji smo sodelovanje med proizvajalcem osnovnih surovin in predelovalci lepo uredili in se dogovorjenega tudi držimo. Rezultat bo milijarda dollarjev izvoza ob 90-odstotni odpisanosti opreme jugoslovanske tekstilne industrije. Izvozi pa so 72 odstotkov finalnih izdelkov in 28 odstotkov preje in metrsko blaga. Nad urejeno sodelovanje se sedaj zgrinja črn oblak — no devizna zakonodaja, za katero bo takšni, kot jih napovedujo, bomo lahko dobro vpeljano vrgli v koš. Bojimo se, da bomo odvisni od nekega uradni-

ka, ki bo določal, kako in kateri naj med seboj sodelujemo. Negotovost v pričakovanju nove zakonodaje že trga odnose znotraj repreverige, krepi se klirinski izvoz. Slednji tu-

di zato, ker imajo vzhodni izvozniki prednost pri delitvi surovin iz vzhoda, ki jih potem pogosto za zeleni dolarje prodajajo doma.«

Karavanški predor še letos

Srečko Mlinarič, predsednik izvršnega sveta jesenjske občine: »Te dni izbiramo izvajalca, ki bo gradil Karavanški predor. Javilo se je 12 domaćih in 7 tujih firm. Izbrali bomo najboljšega. Za dobre dve tretjini investicije je denar zagotovljen. Menimo, da bo Karavanški predor, ki naj bi ga začeli graditi že pred zimou, spodbudil razvoj turizma, za katerem imamo tudi v našem koncu velike načrte. Do leta 2000 naj bi imeli 2000 postelj v družbenem sektorju in 1000 pri zasebnikih. Trgovina sedaj ni vključena v turistično gospodarstvo, vendar bo morala postati enakovreden partner v turistični ponudbi.«

Nelojalna konkurenca na tujih trigh

Rok Gašperšič, direktor GLG: »Jugoslovansko tržišče je prenapolnjeno z lesnimi proizvodi, pred-

Iz razprave Staneta Dolanca

Kljub dolgovom ne smemo zaostajati

Dolgo tujini moramo vračati, hkrati pa skrbeti za tehnološki razvoj — Izvoz je naša nuja, zato bo nova devizna zakonodaja omogočala in spodbujala vključevanje v mednarodno delitev dela

»Dolgo tujini moramo vrneti, ker je to vprašanje naše neodvisnosti in suverenosti. Vendar pa moramo v času, ko bomo vračali dolgove, najti kapital za tehnološki razvoj. Jugoslavija v tem času ne sme čakati z razvojem. To bi bilo pogubno. Pomenili bi, da bi bili že čez 10 ali 20 let, četudi bi vrnili vse dolgove, kolonija in privesek gospodarstva Evrope in sveta, je v pogovoru z gorenjskimi gospodarstveniki in političnim aktivom dejal **Stanislav Dolanc**. Izvoz je naša nuja. Zato je zelo pomembno, kakšni bodo naši devizni zakoni. O njih bodo odločale delegatske skupščine in prepričani sem, da bo nova devizna zakonodaja takšna, da bo spodbujala hitrejše vključevanje v mednarodno delitev dela.«

Zavedati se moramo, da živimo v Jugoslaviji v zapleteni mednarodni skupnosti, v kateri postajajo gospodarska vprašanja pogosto tudi politična. Nacionalnega vprašanja še nismo v celoti rešili, ker je to dolgotrajan proces. Bolj ko bomo razvijali samoupravne odnose, laže bomo premagovali nacionalne probleme in dosegli prevlade skupnega interesa nad posamičnim. Vsem interesom hkrati ni mogoče nikdar ustreči. Razmere v Jugoslaviji lahko urejamo edino s sporazumevanjem in dogovarjanjem. Tega se zaveda velika večina ljudi. Rekel bi, da je naš položaj sorazmerno ugoden tudi zato, ker ljudje vedo, da si lahko vsi naredi in narodnosti zagotovijo prihodnost, socialni in nacionalni razvoj edino v skupni državi — Jugoslaviji.

Ne vemo, kaj ljudje hočejo

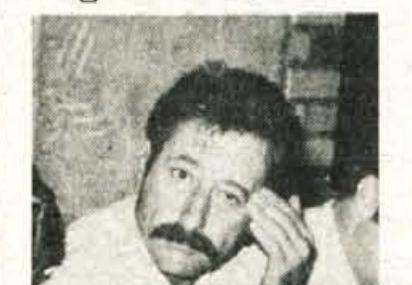
Nihče danes v pogovoru ni omenil krajevne skupnosti. Menim, da smo pri nas krajevno skupnost povsem zanemarili. Občinske skupščine odločajo brez krajevne skupnosti. Pravijo, da je to hitrejše. Mogoče je res hitrejše, toda za večino stališč potem nimamo nobene podpore ljudi. Prav nič ne vemo, kaj ljudje o teh stvareh misijo. Če so ljudje odrinjeni od odločanja, izgubljajo voljo, so apatični in niso več zainteresirani, ker menijo, da je povsem vseeno, če kaj rečejo ali ne. Odločili bodo na Jesenicah, v Kranju ali kje drugje. Delovanje krajevne skupnosti smo za-

vsem zaradi manjšega izvoza v Sovjetsko zvezo. V prihodnjem srednjeročnem obdobju bo še teže, saj naj bi na vzhod izvozili štiri petine manj pohištva kot doslej. Vsa

di zato, ker imajo vzhodni izvozniki prednost pri delitvi surovin iz vzhoda, ki jih potem pogosto za zeleni dolarje prodajajo doma.«

V čigavem imenu bodo delegati dvignili roke

Jože Smole, predsednik radovljškega izvršnega sveta: »Ko smo v Radovljici pogovarjali o novi devizni zakonodaji, so bili vsi proti.

nemarili. Brez te osnovne celice pa ne more delovati politični sistem, kot ne more hiša stati brez temeljev.«

Predsednik se menja, oblast ostane

Pred volitvami se veliko govorji o enoletnem mandatu. Uvedba enoletnih mandatov je bila po moje opravičljiva in koristna samo v nekaterih organih federacije. Predvsem mislim na predsedstvo SFRJ in CK ZKJ in mogoče še kje. V SZDL, sindikatih, gospodarskih zbornic pa že nisem povsem prepričan. Čisto brez potrebe se grejo enoletne mandate v družbenih organizacijah. Marsikje se je zaradi tega okrepila moč administracije in birokracije. Predsednik skupščine in izvršnega sveta se menja, uprava pa ostane. Ta ima oblast, ta vedri in oblači in ima vedno moč moći in oblasti. V njej je mnogo nesposobnosti in korupcije. Birokrati delajo domala vse, kar se jim zahoča. Ljudje pa izgubljajo zaupanje in za vse krivijo sistem in ZKJ. Naloga ZK pa tudi vseh skupščin in samoupravnih organov je, da začne delati na tem, da bo uprava prišla pod družbeno kontrolo in da bo hkrati zagotovljena zakonitost, red in odgovornost.«

Družbena lastnina prehaja v privatno last

Poseben problem je odnos do družbene lastnine. Ta vse bolj prehaja v zasebne roke. To je eden ključnih problemov naše bodočnosti in stabilizacije. Kolikokrat smo poskušali menjati davčni sistem, pa ga nismo uspeli, ker je bil tudi v vrstah komunistov odpor. Letos pričakujemo milijardno 300 milijonov dolarjev od turizma. Ob tem vsi pravijo, da je to le polovica dejanskega izkupička. Po nekaterih ocenah naj bi imeli Jugoslaviji doma 3 milijarde dolarjev v devizah, pa jih ne znamo pridobiti v banki. Ta problem individualizma in egoizma, ko vsak skrbi le zase, poraja razne lokalizme, od tovarniških, krajevnih in drugih monopolov. Kot na primer v Kranjski gori, kjer ne pustijo nobenega drugega kot Kompania in Gorenjske zraven in se ob tem odrekajo milijardam investicij.«

Tudi tisti, ki več uvažajo kot izvajajo. Zato se sprašujem, v čigavem imenu bodo delegati v zvezni skupščini dvignili roke, če gospodarstvo predloga ne podpira.«

Vse več obrazcev in zahteve po zmanjšanju administracije

Franc Podjed, direktor kranjske podružnice SDK: »Naša služba je predlagala, naj bi zmanjšali število postavk v bilancih (obračunih in zaključnih računih). Nemsto odgovora smo dobili še zahtevnejše obrazce. Namesto prejšnjih 506 je v nove treba vpisati 576 podatkov,

no delale polno delovno dobo, nima dovolj pokojnine za preživljvanje manj od zagarantiranega osebnega dohodka. Problem so nadomestila zboleznine, dopuste in podobno. Do razlik prihaja tudi zato, ker povsod ne spoštujejo družbenega dogovora o delitvi dohodka in osebnih dohodkov.«

Tisoče kubikov lesa gnie po gozdovih

Domači trg je zasičen s pohištvo, ameriški pa je odprt za neomejene količine pohištva, vendar masivnega. To pohištvo sedaj izvaja v Ameriki Italija, ki od nas kupuje rezan les. O tem pri nas ne govorimo, čeprav bi lahko v kratkem času prestrukturirali lesne industrije. Raže krivimo zakone in sistem.

Po drugi strani pa ne vem, če imamo še kje tako neočiščene gozdove kot pri nas. Na tisoče kubikov lesa gnie po cestah. Če kdo vzame hlad, takoj plača kazen, zgnije pa lahko. Hkrati so drva skoraj po star milijon. Ljudje bi lahko očistili gozdove in prišli do poceni kurjave. Gozdarji pravijo, da so takoj zato, le da ljudje nočejo. Če pa vprašaš ljudi, pravijo, da bi delali drva, pa jim ne pustijo.

Turizem — privesek gospodarstva

Avstrija zasluži letno s turizmom med 6 in 8 milijardami dolarjev. Koršča več kot vsa Jugoslavija. Osebno mislim, da pri nas turizma sploh nimamo. To kar imamo, je le privesek gospodarstva. V zgornjesavski dolini in na Gorenjskem turizma nihče ne jemlje resno. Breme stabilizacije nosi na plečih delavskih razredov. Veliko laže bi bilo, če bi del brezna prenesli na turizem, na izkoriscenje naravnih lepot in naravnih danosti. To ne velja le za Gorenjsko, temveč za celo Jugoslavijo. Od meje — od Špika v Martuljku do konca avtocestne ni niti ene restavracije, kjer bi se gost najadel. Špik pa je poln od jutra do večera, vendar direktor pravi, da imajo izgubo, ker da ljudje kradejo.

Najprej pomesti doma

Povsod se kaže na zvezno administracijo in njene zahteve, pozablja pa na domača občinsko. Res ne zahaja 560 obrazcev ampak morda le 250, toda množi se ravno tako kot zvezna, na krajevne skupnosti, SZDL, tudi ZK in ljudi pa pozablja. Pred kratkim mi je povedal kmet iz Kranjske gore, da je bil zadnji funkcionar pri njem pred 20 leti. Od tedaj pa na kmete ni bilo še nobenega političnega aktivista, da bi jim karkoli povedal. Bilo bi torej dobro, če bi zadeve najprej uredili doma, da bi tem imeli večje moralne pravice zahlevati, kako določene stvari poenostaviti. Tudi drugod.

L. Bogataj

no delale polno delovno dobo, nima dovolj pokojnine za preživljvanje manj od zagarantiranega osebnega dohodka. Problem so nadomestila zboleznine, dopuste in podobno. Do razlik prihaja tudi zato, ker povsod ne spoštujejo družbenega dogovora o delitvi dohodka in osebnih dohodkov.«

600 turističnih postelj manj

Jože Borštnar, predsednik turističnega društva Kranjska gora: »V zadnjih 10 letih smo v Kranjski gori izgubili več turističnih postelj, kot smo jih sezidali. Pri zasebnikih je bilo 1200 postelj, sedaj jih je pol manj. Z vsakim novim hotelom se nameže slabša infrastruktura, namesto da bi bilo obratno. Nihče ne zida stanovanj za delavce, zato se turistične sobe spreminjajo v stanovanja. Kar torej na eni strani za drag denar zgradimo, na drugi podremo.«

Brez konkretnih razčiščevanj v leški Verigi

Znane ocene in načelna stališča

Pogovor komunistov Verige z delovno skupino centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije o aktiviranju lastnih moči v delovni organizaciji.

Lesce — V leški Verigi so v letosnjem prvem polletju v primerjavi z lanskim povečali obseg proizvodnje le za en odstotek, čeprav so načrtovali večjo rast; se posebej, ker so lani in letos osem izrabljenih strojev zamenjali z novimi. Izvoz je porastel za 29 odstotkov (vrednostno za šest), vendar navzlic temu obetavnih načrtov prodaje na tuje ne bodo v celoti izpolnili. Njihovi stroji so 95-odstotno izrabljeni in četudi izvozijo tretjino izdelkov, jim ostane pre malo deviz za hitrejše posodabljanje. Za obratovanje imajo več kot dve tretjini svojega denarja; načrtujejo, da bodo kmalu razpolagali že s tremi četrtinami poslovnih sredstev, medtem ko so pred tremi leti imeli za to le 57 odstotkov lastnega denarja. V prvem polletju so za osebne dohodke izplačali manj, kot bi lahko, vendar bodo razliko do konca leta nadomaknili. Vrtoglavu so narašle obveznosti iz dohodka: prispevki za samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje in za ne razvite so bili letos v primerjavi z lani še enkrat večji.

Letos in v naslednjih letih čakajo 1350-članski delovni kolektiv številne naloge: zmanjšati morajo zaloge, dokončati naložbe, usmeriti proizvodnjo na izdelovanje kakovostenjih in zahtevenjih izdelkov, povečati izvoz, zapolniti kadrovskie vrzeli, stare in dotrajane stroje nadomestiti z novimi in sodobnejšimi, izboljšati organizacijo dela, dvigniti delovno storilnost. Le-ta je v prvem polletju v primerjavi z enakim lanskim obdobjem resda porasla, vendar v Verigi ugotavljajo, da so ponekod še precejšnje rezerve. Analize so namreč pokazale, da bi lahko nekateri naredili v osmih urah tudi za tretjino več, kot naredi sedaj.

Čeprav ima Veriga kar precej gospodarskih težav — in razen teža so še vsem dobro v spominu ne-

Sestanki »požrli« 400 ton izdelkov

Nedavni dogodki v Verigi, povezani z nezadovoljstvom delavcev, s funkcionarskimi plačami in izstopom iz sindikata, so povzročili obilico sestankov, zaradi katerih je močno trpela tudi proizvodnja. Verjeli ali ne: sindikalna prerekanja so »požrli« štiristo ton izdelkov.

davna sindikalna prerekanja o funkcionarskih plačah in izstopu iz sindikata — je bil pogovor komunistov Verige z delovno skupino centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, v kateri je bil tudi Roman Albreht, kar preveč splošen in načelen, vsekakor pa premalo osredotočen na probleme, ki ta čas terjajo delavce in komuniste največje delovne organizacije v radovljiski občini. Razpravljalci

Petinšestdeset delavcev na obrambno usposabljanje

65 delavcev v Verigi, predvsem orodjarjev in vzdrževalcev, bo odšlo na enotedensko obrambno usposabljanje, kar bo povzročilo nov izpad v proizvodnji. V delovni organizaciji opozarjajo, da sicer podpirajo tovrstno usposabljanje njihovih delavcev, da pa bi ga morali urediti tako, da ne bi trpela proizvodnja. Deset delavcev bi še lahko pogrešili, 65 naenkrat zelo težko.

so opozarjali na že znane ocene, ob katerih bi še najlaže rekli: nehajmo že ugotavljati — ukrepajmo. Govorili so o odgovornosti, o načrtovanju, gospodarskih razmerah, vlogi zveze komunistov in njenih enotah — še o čem. Premalo je bilo odločnega razčiščevanja, iskanja poti iz težav, soočanja o povsem določenih zadevah. Komunisti Verige so tudi sami priznali, da so preveč obotavljeni, da kar čakajo, kdo bo začel odločno akcijo, da so premalo učinkoviti, da nimajo pravega vpliva med delavci v proizvodnji ...

Sploh ni čudno, da je pred nedavnim v Verigi prišlo do nemirov (je dejal eden od razpravljalcev). Povprečni osebni dohodki so v prvem polletju znašali 42 tisoč dinarjev, najnižji 28.800 in najvišji 110.000 dinarjev. Če bi hoteli ohraniti standard izpred nekaj let, bi morali v letošnjem prvem polletju razdeliti za osebne dohodke še dodatnih 285 milijonov dinarjev, tako da bi povprečni mesečni prejemki znašali 66 tisočakov, najnižji 42 in najvišji 182 tisoč dinarjev. Ne le osebni dohodki, tudi neenakomerne razvijanje tozdov oziroma njihovih tehnologij, je eden izmed razlogov za nezadovoljstvo kakor tudi neustreznog spodbujanja (nagrjevanje) inventivnosti. Pri tem ima pomembno vlogo tudi gorenjska »fovšja«, so poudarili.

C. Zaplotnik

Ob 30-letnici Jelovice

Nikdar nisem mislil, da bi šel drugam

varni že od začetka, nisem nikoli pomislim, da bi zamenjal delo. Včasih sem bil mizár, sedaj pa sem vodja izmene.

Lojze Igličar je izmenovodja v prirezovalnici: »Izučil sem se za pletarja in se kasneje prekvalificiral v stavbnega mizarja. Naredil sem tudi šolo za industrijskega delovodja, vseskozi pa sem zaposlen v Jelovici. Razen tehnoloških sprememb, novih strojev, elektronike in avtomatike je največja sprememb, ki sem jo opazil v tridesetih letih, odnos do dela. Moja želja ob tridesetletnici je, da bi med delavce zopet prišla zavest, da brez dela ni uspehov, da je potrebno dobro delati, dobro delo pa pravilno nagraditi. Ni več pravih odnosov med nadrejenimi in podrejenimi in zato ne prave delovne discipline.«

Milica Brelih je zaposlena v finančno-računovodski službi: »Že štiriinštiri deset let sem zaposlena v lesni industriji. Delati sem začela v Simicevi tovarni furnirja v Bodovljah, kjer sem dve leti delala v proizvodnji. Ker je bila potrebna pomoč v pisarni, sem začela pomagati tam. Nato sem naredila administrativno šolo in se takoj, ko smo se preselili na Trato, zaposlila kot obračunalka osebnih dohodkov in skladnična administratorka. Delala sem tudi kot analitičarka. Poudariti moram, da je ena največjih sprememb, razen tehnoloških, da smo včasih več delali, da smo imeli drugačen odnos do dela. Danes skušam te izkušnje prenesti tudi na mlajše, vendar je težko.«

V. Primožič
foto: F. Perdan

Anton Kuznik je bil eden izmed tistih, ki so dobili priznanje o tri desetletnici dela.

Planiki gre letos slabše

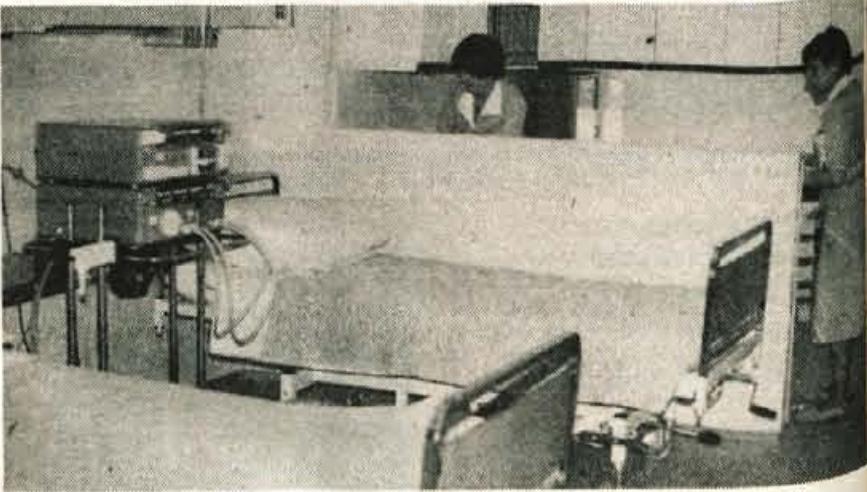
Staranje opreme, zahtevna proizvodnja za izvoz pa tudi slab odnos do ustvarjalnega dela — vse to kaže Planiki na slabše gospodarsko leto

Kranj — Čeprav v Planiki vedo, da so v usnjarski industriji rezultati gospodarjenja v drugi polovici leta navadno boljši kot v prvi, se nikakor ne slepijo, da je bilo v prvih dveh mesecih letos marsikaj izgubljenega. Zato na začetku leta se namreč poznašo še sedaj, čeprav so zamudjeni skušali nadoknadi tudi z delom ob sobotah. Kljub temu je bila v prvem polletju proizvodnja za okoli 4 odstotke pod načrtovano.

Vendar pa to ni edini razlog za slabše gospodarjenje v tem letu, so v razgovoru z delovno skupino CK ZKS, ki jo je vodila Milica Ozbič, poudarili komunisti Planike. Dosedanje dobro nekajletno delo je Planiki pomagalo v prve vrste dobrih gospodarjev in velikih izvoznikov, a sedanega stanja nikakor ne opravičujejo le s splošnimi, za vse veljavnimi pogoji gospodarjenja. Letos bi se lahko, na primer, takoj odzval na zastoj v proizvodnji z dodatnimi deli za kooperante, ozkikh gril v šivalnicah gornjih delov niso odpravili z novimi delavci. Prav tako niso vplivali na skokovit porast stroškov za energijo in transport. Obveznosti do izvoza so velike, proizvodnja za Addidas in Salamander pa zahteva in narekuje tudi hitra prilaganja v tehnologiji. To pa se je v Planiki, ki zadnjih nekaj let ni bistveno modernizirala svoje opreme, odrazilo v slabših poslovnih rezultatih. Tako kot drugim je tudi Planiki domači trg dal čutiti slabšo kupno moč, kar se je junija pokazalo v popust pri obutvi je julija sicer dokaj hitro zmanjšal zaloge po trgovinah, — toda, če bi lahko tudi druge odpravljali tako enostavno (s popusti), bi bilo vse skupaj prelahko.

Verjetno bi imeli nekaj težav manj, če bi se resneje lotili izvajanja že dve leti starega stabilizacijskega programa, v katerem ne manjka nalog za racionalnejše gospodarjenje. Toda odnos do dela, predvsem ustvarjalnega, je slab, kot je poudaril direktor Anton Gros. Ce je uvažanje novega znanja in novih postopkov v proizvodnji odvisno tudi od novih kadrov, sprejemljivejših za drugačen način dela, bodo v Planiki morali izvesti tudi take spremembe. Žal se v zadnjih desetih letih očitno niti za las ni spremena potreba po izobraževanju ob delu, saj kar polovica vodstvenih in vodilnih delavcev nima zahtevane izobrazbe; na nekaterih področjih, na takoj pomembnem, kot je na primer tehnološka priprava dela, pa je to razmerje še slabše. Spodbuditi izobraževanje, slabe delavce zamenjati, izboljšati način nagrajevanja po delu, utreti inovacijam pot iz pravilnika tudi proizvodne hale, to je le nekaj iz spletu med sabo povezanih nalog. V Planiki se zavedajo, da bo treba ukreniti marsikaj, kar imajo zdaj še na straneh stabilizacijskega programa. To pa bi jim konec končev olajšalo tudi odgovornost do izvoznih obveznosti, ne da bi te postale za tako velikega izvoznika kot je Planika preveliko breme.

L. M.

Jesenice — V Bolnišnici Jesenice je že 75 odstotkov opreme odpisane.

Tudi v bolnišnicah oprema hitro starí

Še so rezerve — to je dokaj obrabljen izraz za možnosti, ki jih tudi v gorenjskem zdravstvu doslej še niso povsem izkoristili. Veliko pa je storjenega prav pri bolniščinem zdravljenju, čemur so pripomogli tudi zaposleni v Bolnišnici Jesenice

JESENICE — Na Gorenjskem so v zdravstvu in zdravstvenem varstvu veliko naredili za racionalnejšo uporabo zdravstvenega dinarja. To se je pokazalo v zadnjih letih, saj ni bilo zdravstvene delovne organizacije ne zdravstvene skupnosti, ki ne bi izvajala nalog iz stabilizacijskih programov. Ne nazadnje je uspel tudi tako težak poseg (vsaj za zaposlene zdravstvene delavcev), kot je bila selitev otolokoškega oddelka iz Kranja v jeseniško bolnišnico. Kot se rado zgodi, pa se zatika pri malenkostih, ki pa bi lahko pomenile veliko. Preselejte 40 delavcev na Jesenice je uspela, dveh delavcev iz administracije pa nikakor ne uspejo preprečiti za »selitev« v Kranj, da bi tako zdržili oziroma zmanjšali administracijo.

To je le drobec iz razgovora s komunisti v gorenjskem zdravstvu in še posebej z Bolnišnico Jesenice ob obisku delovne skupine CK ZKS, ki jo je vodila Marija Vičar. To, da je gorenjsko zdravstvo znalo marsikje najti učinkovite poenostavitev, velja tudi za jeseniško bolnišnico. Tej je v zadnjih petih letih uspelo skrajšati ležalno dobo, kar je seveda tudi velik prihranek za to, najdražjo obliko zdravstvenega varstva. Znali pa so poiskati tudi notranje rezerve, saj so delež za osebne dohodke v skupnih stroških zmanjšali v petih letih od 62 na 46 odstotkov — to pa je tudi najnižja meja, ki je še opravičljiva.

Ali bo zdaj tudi v zdravstvu potreben samoprispevek, kot ga poznamo za gradnjo šol, se je vprašal direktor

delovne organizacije Gorenjske bolnišnice Pavle Dolar. Kajti tako kot drugim zdravstvenim organizacijam tudi jeseniški in drugim bolnišnicam zmanjkuje za sodobno opremo, kar zdaj sicer še dokaj uspešno rešujejo z obračanjem na združenje. Toda napredovanje storce za hitero tudi novo znanje, strokovno literaturo, ki jo morajo zaradi manjkanja denarja v ustanovi, kot je povedal dr. Vidali, zdravniki loviti kjer koli, kakor sami vedo in znajo. Zastarelo opremo in zastarelim znanjem pa seveda prikrasjemo s povezanimi bolnike. Marsikomu ni povsem jasno, da mora tudi bolnišnica investirati, če hoče najmanj obdržati strokovno nivo (kaj šele ga dvigati). To pa povsem jasno niti sestavljacem občinskih razvojnih planov, ki domnevajo zdravstveni dom še vidijo, regije bolnišnice pa že ne več.

Bolnišnica Jesenice ni edina, ki se

srečuje s 75-odstotno iztrošenostjo opreme. Marsikaj bi bilo lahko drugačje, če bi se v gorenjskem zdravstvu doslej nekaterih ozkikh delovnih organizacijah že stopili korake glede združevanja oziroma boljše organizacije administrativnih del, tudi take naloge, kot je združevanje denarja na žiro računih zdravstvenih skupnosti in zdravstvenih organizacij. To bi pomagalo odpravljati likvidnostne težave, ki tudi jeseniške bolnišnice niso neznane.

L. M.

Akvarelist Stane Perko razstavlja v LTH

prestori družbene prehrane v škofjeloški LTH so prejšnji te-
sen odprli razstavo akvarelom, ki bo na ogled do konca septem-
bra

Umetnik STANE PERKO se je rodil 23. junija 1933 v Tržiču. V Ljubljani je na pedagoški akademiji diplomiral na smeri fizika-tehnika in danes zaposlen kot profesor tehnične pouke v osnovni šoli heroja Bratčiča v Bistrici pri Tržiču.

To so le skopi življenjski podatki; veliko več pa nam o Stanetu Perku povedo njegovi akvareli, razstavljeni v Loški tovarni hladilnikov.

Akvarel, s katerim se STANE PERKO največ ukvarja, štejemo med najzahtevnejše likovne tehnike. Zahteve brezkompromisno obvladovanje risbe, kompozicije in barvne odnosov, v samem ustvarjalnem postopku pa je pri tem izredno pomembno občuteno opazovanje motivov, kjer je treba domala »bliskovito« reagirati na vse svetlobne in barvne, obenem pa tudi razpoloženjske prelike v naslikani krajini. Vse to Stanetu Perku posrečeno združuje, sámemu slikanju pa se odziva izrazito razpoloženjsko. Nikdar ne bo posesti po še takoj mikavinem motivu, če njeni tisti hip ne bo »pričgan« nit na ustvarjalne volje. In prav te volje v Stanetu Perku izjemno veliko, da se mora v ustvarjalnem procesu popasti z neštetimi težavami, ki so drugim prihranjene.

Poznamo dve vrsti akvarela: suhi, pri katerem je barva locirana s trdino in jasno risbo, in mokri (pravzaprav praviti) akvarel, pri katerem je občutek, da gre za naključno delovanje barvnih lis v enotno podobo. Možna je tudi kombinacija obeh, pa mora umetnik zelo previdno skočiti njuno medsebojno razmerje, daroma vnaprej predvideti njuno kompozicijsko gradnjo. Torej gre pri teh, na videz bežno in naključno zapisanih podobah za izredno zahteven

pristop. Perko, ki je do svojega ustvarjanja dokaj samokritičen, si je pristop »olajšal« z izjemnim poznavanjem risbe, ki so jo spoznali že njegovi učitelji v času študija; še danes mu zelo »leži« risba z ogljem, prav to poznavanje in obvladovanje risbe pa ga je skupaj z izdelanim smislim za kompozicijo (zlati rez) pripeljalo do sedanja likovne kulture.

Ne bo odveč, če dodamo še drugo umetnikovo razsežnost — fotografijo, s katero se Perko ukvarja že skoraj trideset let. V fotografiji in predvsem v diapozičivih že zaslutimo Perkov občutek za kompozicijo, kjer z »zamikom« osrednjega motiva v zlati rez gradi motiv do popolnosti. In kaj so Perkovi najpogosteji motivi? To so predvsem razpoloženjske podobe gorenjske, dolenske in primorske krajine; domačnostne podobe dolenskih pa tudi gorenjskih kmetij, polj in steciz med njimi. Nikdar pa niso to motivi sami po sebi; vedno je v njih slikarjevo razpoloženje, zdaj otočno, zdaj skrivnostno poglobljeno. Je morda v tem odgovor, zakaj sta tu tam Sava in Krka že kar nadrealistično zelenomodri, da tu in tam polje zažari v zubljastih pramenih rdečerumene topline? Prav gotovo pa je, da impresionizem Perkovih mokrih akvarelom (Sava, Krka) v ničemer ne zaostaja za velikanom akvarela Ljubom Ravnikarjem, ki je o svojem delu dejal: od stotine narejenih akvarelov jih le deset upam predstaviti občinstvu. Pretirana samokritičnost? Ne, predvsem poštenost do vrednot likovnega ustvarjanja, poštenost do slikanja nasploh, do umetnosti.

In natanko tak je tudi Stane Perko.

Janez Šter

Mešani komorni zbor Rosa v Kranju

Večer zborovskega petja v kranjski glasbeni šoli, ki so ga pretekli teden pripravili češki pevci, je bil kvalitetno glasbeno doživetje.

Kranj — V dvoranici kranjske glasbene šole je v sredo zvezčer nastopil Mešani komorni zbor Rosa iz Roztoky pri Pragi. Češki vokalni ansambel, sestavljen iz trinajstih ženskih in dvanajstih moških pevskih glasov, je pel pod vodstvom dveh dirigentk: MIRIAM NEMCOVÉ in OLGE JEŽKOVÉ.

Vokalni ansambel s Češkoslovaške se je v prvem delu svojega kranjskega nastopa izkazal s petjem svetovnih glasbenih uspešnic (Gallus, Lasso in Monteverdi) in ga zaključil z zanimivima zborovskimi podobama Debussyja (vse z zborovodkinjo Nemcovou) in Poulenca (z zborovodkinjo Ježkovo). Slednja je nadaljevala s prepevjanjem češke glasbene sodobnosti (Zdenek Lukaš). Klasiko univerzalne češke glasbe (Martinu in Dvoržak) pa efektne ter popularne priredebiti čeških in slovaških ljudskih pesmi pa je ponovno nadaljevala ter z enakimi dodatki zaključila Miriam Nemcovou. Zborovsko prepevjanje Rose je pomenilo v marsičem bogato informativno poslanstvo kar dovolj prebranega, pa v večini primerov tudi odpetega zborovskega večera. Komornost ansambla v a cappella zasedbi je bila v prvem delu občuteno podobzivata, a se je v kasnejših delih (Debussy, Poulenec, Lukaš in Martinu) nevarno nagnila čez te začrtane meje. Klub vsemu je kranjski zborovski nastop zlasti z uvodnimi renesančnimi zbori našega Gallusa pa njegovih sodobnikov Lassa in Monteverdija oponzoril na dovolj redeljni prerez večera, ki je bila večina odpetih zborov na meji prav kvalitetnega večera, ki ga prav gotovo ne bomo tako kmalu slišali.

FRANC KRIŽNAR

Zaključni koncert poletne violinske šole

Z nastopom desetih udeležencev letošnje, druge po vrsti POLETNE VIOLINSKE ŠOLE ljubljanskega Cankarjevega doma v Vili Bled se je končala še ena poletna pedagoško-glasbena akcija. Tokrat so ji botrovili kot mentorji, voditelji in kreatorji slovenski violinist ter v svetu veliko bolje kot doma uveljavljeni godalni učitelj IGOR OZIM, njegova asistentka CHRISTINE HUTCAP ter klavirski spremjevalci-korepetitorji NADA OMN, NEDA JANKOVIČ-BRGLEZ in VLASTA DOLEŽAL RUS. Kljub temu da umetniški program vseh desetih nastopajočih violinistov in njihovih spremjevalcev v paviljonu Vile Bled ni pokazal posebnih programske naprezanj, je druga Ozimova Poletna violinska šola že dela nekaj vidnejših umetniških rezultatov. V ospredju so bili najprej skladatelji-violinisti (Saraste, Suk, Wieniawski in Dvoržak), povsem nepričakovano violinistsko težo pa je imel popularni in univerzalni Ludwig van Beethoven s kar štirimi Sonatami, vendar pa (razen v enem primeru) niso bile izvedene s kompletnimi stavki. Duo-sonatam bonskega glasbenika smo tako prisluhili v izvedeni violinistom Klementine Pleterski, ki je igrala A-dur sonato (1. st.), Draga Arka, ki je igrala prvi stavki D-dur Sonate, Tatjane Špragarjev z igro G-dur, op. 30/30-Sonate (1. st.) in Tatjani Lipovšek, ki je igrala celotno D-dur, op. 12/1 Beethovnova Sonata za violino in klavir. Najbolj značilno soigro godala in klavirja so v teh Sonatah prikazali Drago Arko s pianistko Vlasto Doležal-Rusovo, Tatjana Špragar z Nado Omanovo in Tatjana Lipovšek z Nedo Jankovič-Brglezovo. V drugih, violinistsko popularnejših delih Saraste, Suka, Wieniawskiego in Dvoržaka pa smo prisluhili še violinistskim igram Borisa Kuhrskega, najmlajšega udeležence Stefana Milenkovića, Mirana Kolbla in Elenid Owen.

Sele v sklepku pa je bilo slišati tudi programsko vznemirljivo violinistsko glasbena dela, zaradi katerih se je še posebej splačalo prisluhni omenjenemu koncertu. Že Ownova igra za Saint-Saënsovo Havanna, še zlasti pa Ysayeva Solo sonata št. 3 z Julijano Pejčić in 1. stavku Sibeliusovega Violinskega koncerta v d-molu z edino Azisko Yasuho Shime, so bili prav gotovo programski, umetniški in violinistički viški večera. Tako po programskem rezultatu kot po igri mladih in nadrebudnih violinistov ter seveda očitnem vplivu obeh mentorjev (Ozim in Hutcaps), so bila prav slednja glasbena dela najboljše točke tega violinistskega glasbenega večera. Klub letošnjemu evropskemu letu glasbe je minil brez glasbe slavljenec Johana Sebastiana Bacha in Georga Friedricha Händla. Hvaležna in številna publike v paviljonu Vile Bled je dala čutiti željo po novih glasbenih srečanjih na Bledu.

Franc Križnar

Milica Debeljak s svojimi učenci — Foto: D. Papler

Pomen kulturnega življenja v kraju

Milica Debeljak iz Seničnega že vrsto let skrbi za glasbeno kulturno v svojem kraju, še posebno veliko pa dela z mladimi glasbeniki in pevci

Senično — »Vse moje življe je prežeto s kulturo, še posebno na glasbenem področju... Pomeni mi veliko in mi je življenska izpoved, ki sem jo vedno prenašala na mladi rod. Velik je pomen kulturnega življenja v kraju, še posebno ljubiteljskega, ki bi moral postajati vedno bolj množičen, saj na vsakega vpliva, ga oblikuje...«, pravi MILICA DEBELJAKOVA. 70-letna upokojena predmetna učiteljica iz Seničnega je med vojno in po njej učila mladeigrati na harmoniko in klavir. V letih od 1947 do 1952 je bila voditeljica v ustanoviteljicaglasbenega tečaja, iz katerega se je razvila tržiška glasbena šola. Prvi nastop in koncert zborja meščanske šole je imela že leta 1940. Z zborom nižje gimnazije je po vojni nastopala na številnih pevskih taborih. V Mestnem gledališču ljubljanskem je imela leta 1953 samostojen koncert, pod njenim vodstvom pa sta leta 1954 pevski zbor in orkester Glasbene šole uprizorila v Tržiču delo Krešniček. Kot solistka je nastopala s klavirjem, sodelovala v mladinskih in pionirskih oddajah Radia Tržič in Radia Ljubljana.

»Do 1959. sem učila petje na nižji gimnaziji, nato pa v Glasbeni šoli Tržič, kjer sem se leta 1965 upokojila. Harmoniko sem honorarno poučevala do leta 1979, doma pa še vedno poučujem harmoniko in klavir... K meni prihajajo osovnosolci in srednješolci, včasih pa tudi študenti.« V Seničnu se je preselila leta 1978. Ker ima kulturno življenje v kraju velik pomen in ker manjka kulturnih delavcev, je poprijela za delo. Senično je majhna krajevna skupnost v tržiški občini, odmaknjena od centra. Učiti je pričela učence, ki so pokazali nadarjenost in veselje do glasbe.

»V začetku smo malo nastopali, sedaj pa v Seničnem že tretje leto pripravimo vse kulturne programe ob pomembnejših praznikih. Vključujemo cicibane, pionirje in mladino. Pri vajah mi starejša dekleta pomagajo, saj na nastop pripravljajo mlajše. Tako oblikujemo recitacije, pevske točke in glasbene nastope z instrumentom. Po navdušenju kranjanov vsi — učenci harmonikarji in zbor pa tudi jaz — dobimo še večje veselje in se ob vsakem naslednjem nastopu pripravljamo še z večjo vremenu in marljivostjo. Izkušnje in znanje je potrebno prenašati na mlajši rod,« je povedala Milica Debeljakova, ki je za dolgoletno vsestransko delo v ljubiteljski kulturi prejela Kurnikovo nagrado za leto 1984.

Drago Papler

KULTURNI KOLEDAR

ŠKOFJA LOKA — Drevi ob 18.30 bo nastopil ansambel plesov in pesmi HORENAK iz Belohradca v ČSSR v dvorani loškega odrada Spodnjem trgu in ne na loškem Mestnem trgu, kot smo navorili v petkovem kulturnem koledarju.

Ne le izbira, ampak tudi tvorjenje besed

»Končno bi Vas rad opozoril še na to, da bi Vaše razsodišče in drugi, ki se pri posameznih časnikih ukvarjajo z jezikovnimi vprašanji, bolj spodbujali ne samo k rabi, marveč tudi k ustvarjanju lepih besed. Hkrati pa naj bi ljudi tudi odvračali od večkrat nepotrebne rabe tujih besed. Naj navedem nekaj posrečenih novih besed, ki sem jih našel mimogrede v dnevnikih: razvonjevalec (dezodorans), kisljanje (siliranje), kislanka (silaža), družinsko (familjarnost). Za dolgočasno tujo skupščino predlagam shodnico (ko gre za poslopje) in zbor za skupnost odpolancev (kakor bi jaz prevedel delegate), za upravnim odboru pa opravilni odbor, za direktorja ravnatelja (ker uravnava delo in delovanje, ne pa ga vodi ali dirigira). Lepo pozdravljeni! I. V. M.«

Da bi pisali in govorili lep in razumljiv jezik tudi glede besedja, besede res moramo znati ne le izbirati, ampak tudi tvoriti. O izbiri govorimo, ko imamo na voljo več besed za isti pojem, kakor npr. zdaj in sedaj pripovedovati in praviti, misliti in meniti, obraz in oblije, reven in siromašen, vleči in vlačiti, kajti in ker ipd. Pri tem gre deloma tudi že za pomenske odtanke, deloma pa za različno glasovnost ali zlonost, za razliko v stopnji ipd. (prim. še dekle in punca za zvrstno različnost).

Pri razmerju domače — prevzeto se večinoma odločimo za prvo: zemljepis — geografija, narava — priroda, naključje — slučaj, družben — socialen, gospodarski — ekonomski, gospodaren — ekonomičen. Tega je zlasti veliko na strokovnem področju od praktične strokovnosti do znanstvenosti (te še zlasti). Tudi naš dopisnik se odloča predvsem za domače.

Pri tem pa nas seveda ne sme zanesti v preganjanje vsega, kar imamo prevzetega: radio, avto, atom, elektron, natrij, tip, socializem ipd. nas torej ne smejo motiti, čeprav so prevzeti. Tam, kjer nimamo nič svojega, moramo pač uporabljati prevzeti: tako delajo v vseh jezikovnih skupnostih, kot dobro vemo. S tem pa seveda hkrati ni rečeno, da nobeni prevzeti besedi brez domače vzporednice ne bi tako vzpoprednico vendar mogli napraviti, če se nam iz objektivnih razlogov zdi primerno ali potrebno. Glavni tak razlog je večja razumljivost za določene izobrazbene slike. Pri tem je prav, če svoj naravno dani občutek za tvorbo besed kreplimo z naukom iz slovnice in iz besedoslovja sploh.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov:

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

Kranjskemu glasbenemu občinstvu se je predstavil češki vo-

zoranski ansambel Rosa iz Prage. — Foto: F. Perdan

Moja domovina je tam, kjer govore moj jezik

V petek so v osnovni šoli Davorina Jenka v Cerkljah sprejeli skupino otrok slovenskih zdomcev iz zahodnonemškega Waldkraiburga, med njimi tudi svojo nekdanjo učenko. Zdomski otroci, ki v Nemčiji obiskujejo slovensko šolo, se po zaslugu staršev in učiteljice Martine Vizjakove živo zavajajo svojega jezika in domovine.

Cerkle — Zgodba o prijateljstvu, ki sta ga spletli dve šoli, cerkljanska in tista z dopolnilnim poukom slovenskega jezika v Waldkraiburgu, se začenja z družino Obu iz Lahovč. Obujevi so odšli na tuje služit kruh, tam so se jim rodili trije otroci. Starši so jih, ko je prišel čas, vpisali v šolo, kjer enkrat tedensko popoldne poučujejo tudi slovenski jezik. Med počitnicami so se vračali v domovino in tu sta hčeri Renata in Metka navezali prijateljstvo z vrstniki. V domovini sta se seznanili tudi s pravo slovensko šolo. Obiskovali sta pouk najprej v podružnični šoli v Zalogu, nato na predmetni stopnji v Cerkljah. Ko sta o šoli pripovedovali Martini Vizjakovi, učiteljici dopolnilnega pouka slovenščine, se je rodila misel o pobratenju obeh šol.

»Naša dopolnilna slovenska šola v Waldkraiburgu slavi letos desetletico,« je na srečanju z učencami in učiteljicami cerkljanske šole povedala učiteljica Martina Vizjakova, po rodu iz Selške doline, vendar je že vrsto let v tujini. »Dopoldne poteka redni pouk v nemški šoli, enkrat tedensko pa se zberemo pri pouku slovenščine. Ta dan je za naše učence zelo naporen, saj se učimo pet, šest ur. Slovenski jezik in kulturno po mlaadi rod Slovencev, živečih v Nemčiji, ohranja tudi v društvi. Dvanajsterica otrok, ki je danes tu na obisku, pleše v folklorini skupini, kjer se uči slovenske plesse. Folkloro vodi gospod Obu. Imaamo tudi zborček, ki ga vodi Erika Klančnik. Starši naših učencev so tesno povezani s slovensko šolo. Otroke vozijo k pouku slovenščine iz oddaljenejših krajev, vodijo pa

tudi številne vzgojne dejavnosti. Razen dveh so naši učenci tokrat prvič v pravi slovenski šoli. Tudi prijateljstvo z vrstniki v osnovni šoli v Cerkljah bo pripomoglo, da ostanejo zvesti svoji domovini, kultiui in jeziku.«

Dvanajst slovenskih otrok iz Nemčije, starih od šest do šestnajst let, je dokazalo, da mladi ne pozna jezikovnih ovrir. Prav vsi še ne znajo dobro slovenskega jezika, saj so večinoma rojeni v tujini, pa vendar so hitro našli stik z vrstniki v Cerkljah.

»Tudi jaz sem rojena v Nemčiji,« je povedala osmošolka Metka Obu, pobudnica srečanja obeh šol. »Vendar s sestro že dobro poznava slovensko šolo. Nekaj časa sem hodila v zaloško in cerkljansko šolo, sestra pa zdaj živi v Sloveniji in hodi v drugi letnik družboslovne šole v Ljubljani. Ne vem, ali se bom izšolala v Nemčiji ali tu, v do-

movini, rada bi študirala telesno kulturo. S starši se nameravamo vrniti, saj je tu vendar naša domovina. Doma in v slovenski šoli sem se kar dobro naučila slovenskega jezika. Tovarišica Vizjakova nam počasi približuje naš jezik, učimo se veliko pesmi, beremo pravljice, zlagoma pa spoznavamo tudi slovencu in književnost.«

Metka pravi, da pouk v nemški šoli ni tako naporen in zahteven kot ga imajo naši učenci. Pri zgodovini, matematiki in drugih zahtevnih predmetih naši hitreje napredujejo, medtem ko ima nemška šola veliko več praktičnega pouka. Že v osnovni šoli jih uče tipkanja in stenografijske, pa kuhanja in ročnih del. Metka pojde prihodnje leto v deveti razred, nato mora opraviti še končni izpit, če hoče priti do dela.

Viki Klančnik hodi v 6. razred in ji slovenska beseda še ne teče tako gladko kot Metki.

»Rada hodim k slovenskemu pouku, tudi učiteljico imam rada,« pravi. »Najraje pa imam folkloro in zbor, ki ga vodi moja mama. Veliko pojemo, plešemo, nastopamo. Imamo tudi narodne noše, ki so jih esile naše mame. Zdaj se še počitnice. Šola se v Nemčiji začenja šele 17. septembra, ker smo bili še ves julij v šoli. Tudi zimskih počitnic imamo veliko, kar 3 tedne skupaj z vsemi cerkvencimi prazniki. V slovenski šoli v Cerkljah mi je všeč. Tu imam prijateljico, s katero si bom dopisovala.«

Moja domovina je tam, kjer govore moj jezik, je dejala ena od zdomskih deklic. Dokler bodo mlaadi tako mislili in dokler bo med njimi v tujini slišati slovensko govorico, se ni batil za obstoj slovenstva.

D. Z. Žlebir

Ob suši živina uhaja v dolino

Še jaz sem se oddahnila prejšnji ponedeljek, ko je po dolgem času le deževalo. Valjavčev Albin iz Bistriče pri Tržiču, ki letos pase na Lešanski in Podgorski planini v Dobrči, je v nedeljo zaskrbljen ugotovil, da ima živila le še za dva dni vode. Če ne bo dežja, bodo morali priti kmetje po krave. Pa ne bi bilo treba imeti takih skrb in strahu, če bi bili lešanski kmetje malo bolj poskrbeli za svojo planino, posebej za vodo, za korita, kjer se napajajo krave. 72.000 litrov drži spodnji rezervoar vode, le korito bi morali popraviti, pa bi bila rešitev tu. A se kmetje ne zmenijo. Potem se ti pa spravijo žejne krave k enemu korigu, ti pa moraš paziti, da velike odganjaš, da še mlade pridejo do vode. Po dva metra proč jih vržejo. Od vraka so te jalovce.

Hudo je že popaseno tu gori, suša je naredila svoje. Albin goni živilo vsako jutro na Seče, kjer je še dovolj trave. Živila je lepa, to je res. Pošteno se trudi z njo. Če bi ne imel za pomoč fantov, ki jih sam najema, bi ne zmogel vsega. Tako pa sta vsaj ob koncu tedna tukaj Bohinčev Čiro, ki je že pasel tod, in

njegov sin Ciril. Štirinajst dni sta mu pomagala tudi Albinov sin Matjaž in njegov priatelj. No, pa nekaj lešanskih kmetov je tudi prišlo vprašati, če rabi kaj pomoči, kot Papeževa, Tina in Viktor, pa Franc Valjavec. Drugih pa ni blizu. Ko bi vsaj to vodo uredili. Pa ograjujojo bajar zgoraj na Zapolani! Se nobena krava ni utonila v njem. Namesto da bi ogradili nevarne predele Murnikove peči!

Nobena žival se mu še ni poškodovala, ne ve pa, kaj se še lahko zgodi. Albina je res strah. Paše zmanjkuje in živila uhaja v dolino. Zvezčer je še vsa tu, zjutraj ob sedmih pa so že vse krave v Murnikovih pečinah. Pa pasi v takih razmerah!

Ljudje, ki se spoznajo na pašo, so enotnega mnenja, da Lešanska planina še ni imela tako skrbnega in zavzetega pastirja, kot je Albin. V enem od blokov v Bistrici je pozimi kurjač in poleti, ko ni treba kriti, je lahko pastir. Časovno se ravno ujame. Resno je vzel to pastirstvo. Prej je planino pregledal in zapisali so vse, kar bi moral i kmetje urediti pred začetkom paše.

Strinjali so se, podpisali so list z Albinovimi zahtevami, toda naredili so le malo. Izolacijo so dali na strop v hlevu, toda Albinu v sobo nad hlevom še vedno smrdi, da mora ležati pri odprtih vratih, sicer bi ga ponoči zadušilo. Ograj niso postavili, vode niso uredili. Komaj tretjina del z dolgega Albinovega spiska zahtev je uresničena. V takih razmerah prihodnje leto ne bo več pasel, pravi. Še sreča, da je tu Čiro, ki je tu pasel 18 let. Ob nogu je prišel, zdaj pa mu v hiši postori to in ono. Kadar je Čiro tu, ima Albin vsaj zajtrk skuhan in za skuto in kislo mleko mu ni treba skrbeti. Vse v koči postori Čiro. Koča je lepo urejena, skodelice, lonci in kožice so vzorno razvrščeni po policah nad štedilnikom, kar malce po vojaško...

Brez pomoč bi bil Albin tu gori res težko. Če bi bilo v bližini dovolj paše, bi že šlo, tako pa je treba živino pognati s Podgorskimi planinami na Seče, kjer je še trava. Tega pa sam skorajda ne zmore. Če je sam, jih požene na Polano, na Veliki vrh, na Seče sam ne upa. Gnat pa jih je treba zdaj vsak dan, ker je drugje vse popaseno. In pri teh dolgih pogonih dobi živila oditische na nogah. Tudi za živilo je prehudo.

Res bi lešanski in ostali kmetje lahko bolje uredili to svojo planino. Živilo so navozili, da je po pol hlev, pa celo poletje ni bilo nobenega, da

CRTOMIR ZOREC

PO PREŠERNOVIH STOPINJAH V KRAJNU

35. zapis

»Prihodnjo soboto, 17. dan tega meseca ob 10. uri dopoldne bojo po ranicim bilje v Kranju, h katerim prav lepo povabimo vse njegove prijatelje in spoštovance. Pridite obilno!

Po biljah se bo posvetovalo: kakošin spominek naj bi se ranjemu naredil in kam naj bi se postavil?

Slavni mož zasluži svoje slave vredin spominke; torej je treba, da se ta reč dobro prevdari, in de se več prijatelje snide, ki se bojo posvetovali: kako bi se dalo to nar boljši storiti.

Tako zaključi doktor Bleiweis svoje »Žalostno oznanilo — in prijazno povabilo.«

Poročilo o Prešernovi smrti in pogrebu je prinesel 13. 2. 1849 tudi ljubljanski nemško pisani »Ilirske liste«. Med drugim pravi: »Mnogo se jih je zvrstilo, da bi spremili h grobu telesne ostanke moža, katerega ime z občudovanjem imenuje ves slovenski svet, ki je dika in ponos našega domače poezije. — V mrzli zemljini počiva pevec, ki so mu iz pris izvirale tako sladke pesmi in ki mu je življenje podajalo le pelina. Počivaj v miru, neumrljivi mojster! — Svojo domovino ljubimo, če častimo nje odlične može.«

Druga sporočila in ustna izročila vedo povedati še nekaj podrobnosti: Ana Prešeren (1841–1918), hčerka Marka, ki je v Prešernovem času služboval kot mostninar v Kranju, je svojemu nečaku dr. Jakobu Prešernu, sodniku apelacijskega sodišča v Ljubljani, pripovedovala, da je imel pesnik po mrtvaških molitvah prinesli iz cerkve, bilo je na tergu vse černo ljudi, da nisi dalje videl! Vsa narodna straža kranjska spremila je svojega tovariša v polni paradi in z muziko do hladnega groba. — Kovač Franc Gogala, Prešernov sosed v ulici, je

Drugo sporočilo navaja, da so mrtvega Prešerna pred pogrebom najprej nesli v župno cerkev, kjer je imel dekan veliko mašo s sedmimi leviti. V sprevodu so nosili pesnika njegovi kolegi, kranjski narodni stražniki, na rakvi je vihral pesnikgardista »Sturmhus«. Ob krsti so hodili v vrsti študentje ljubljanske akademiske legije, po dva in dva sta mu tudi ves čas, kar je Prešeren ležal na mrtvaškem odru kot častna stražnika stala ob straneh. — »Ko so pesnika po mrtvaških molitvah prinesli iz cerkve, bilo je na tergu vse černo ljudi, da nisi dalje videl! Vsa narodna straža kranjska spremila je svojega tovariša v polni paradi in z muziko do hladnega groba.« — Kovač Franc Gogala, Prešernov sosed v ulici, je

Do drv le s čarobno palico

Tržič — Da je danes marsikaj obrnjeno na glavo, so ugotovili članji izvršnega sveta tržiške občinske skupščine med obravnavo dopisa iz kranjskega Merkurja. V njem namreč sporočajo, da tudi za kupce iz te občine nimajo dovolj premoga in drva na zalogi, zato naj izvršni svet ukrene vse potrebno za boljšo oskrbo z gorivom.

Če bi imeli v Tržiču čarobno palico, bi to najbrž lahko storili. Vendar so lahko le ugotovili, da zaradi neuresničevanja sporazumov v energetskem gospodarstvu in nespoštovanja sklenjenih pogodb s trgovskimi organizacijami že več let

tudi nosil krsto s pesnikom. Ta je 1. 1879 vedel povedati Tomu Zupanu, da je bil na pokrovu poleg »Sturmhusa« položen tudi meč »saj je bil nacinalni gardist tudi Prešeren!«

Nakelski župnik Blaznik je zapisal v svoj dnevnik, da je bil 10. februar sončen, a izredno mrzel dan. Od pesnikovih sorodnikov, tako prorač Francetova sestra Lenka Prešernova, se se pogreba udeležila Ribiška, mož Vovk in ženska Mina, tetka Lenčica, stric Franc Boštjanovič in Volčevi. Iz Vrbe je bil še več pogrebcev, skoraj iz vsake hiše. Saj Vrbnani že toliko drže svoje može, četudi na zunaj tega ne pokažejo.«

Prav posebno se je ob pesnikov smrti izkaljal »ta bogati Prešeren« Franc Just Prešeren (1808–1849) Bleda. Kot pesnikov prijatelj je poravnal tudi vse pogrebne stroške. Ta kačvalski mož, ki je prispeval tudi na nagrobnik enega najvišjih zneskov (30 goldinarjev), zares zasluži naso prijazno pozornost. Kot podjetnik je možek je zgradil hotel Toplice na Bledu, veljal je za splošno radodar nega človeka. Prešerni v Vrbi so imeli za »ta bogatega strica«, če vno jim ni bil v rodu. Ta »stric« je bil izobražen, duhovit, mnogo je potovan po Evropi, bil je eden redkih Slovencev tistega časa, ki je obvladal poljščino. Žal mu je lepa, a lahkomejna žena Amalija z gradu Bistra pri Vrhniku zagrenila življenje. Čeprav je bil eden sin, dr. Gabrijel Prešeren, ki je služboval kot vojaški zdravnik v Carigradu, si je zaradi materinskih nepoštenosti od same žalosti in sruhu vzel življenje.

Vrnilo s k našemu Prešernu!

Pesnikova smrt in datum pogreba sta zabeležena v Matici umrlih (Stern register) za leta 1843–1853, ki jo nes hrani na matičnem uradu Kranju.

Na 38. strani v desetem razpredelu je 8. februarja vpisan »gospod Franc Prešeren, doktor prava in želeni odvetnik (Herr Franz Prescher Dr. den Recht und Landes-Advokat)«. Nadalje piše, da je bil star let in dā je umrl zaradi trebušne vdene (Bauchwassersucht). Podpisal se je Jožef Dagarin, mestni župnik in dekan. Njegova roka se poteka tudi pri pripisu o poklicu »Landes-Advocat«. Drugo je pisal takratni župan Alojzij Košir.

(S)

Albin Valjavčev iz Bistriče pase letos na Lešanski in Podgorski planini. Čiro Bohinec, ki je prejšnja leta pasel tod, pa je njegova, desna roka.

— Foto: D. Dolenc

bi naredil ograje, Albin ima na planini še 59 krav. Upa, da bo zdržal do 15. septembra. Predvsem pa upa, da se do takrat nobeni kravi ne bo nič hudega zgodilo. Tega se najbolj boji. Saj naredi vse, da bi bila živila dobro napasena in varna, toda kaj more pastir pri tem, če

ni pravih razmer za pašo. Vsaj vodo bi na Lešanski planini ne smelo biti težav. Korita popraviti ne taka reč. Le malo dobre volje je treba. In če bo planina urejena kot mora biti, tudi pastirja ne bo težko dobiti.

D. Dolenc

Nevarna pot v šolo

Zmedo bi odravil le semafor

V podružnično osnovno šolo Simona Jenka na Primskovo hodi tudi 128 otrok s Planine. Kljub izpopolnjenemu načrtu, kje je moč najvarnejše priti v šolo, varne poti za te otroke ni, saj morajo prečkati zelo prometno Cesto Staneta Žagarja. Kako rešiti zmedo?

Kranj — Ko so pred leti zgradili štirirazredno podružnično šolo Simona Jenka na Primskovem, so bili prepričani, da jo bodo obiskovali le otroci iz tega dela Kranja do ceste Staneta Žagarja. Čas je odločil drugače: preobremenjeni šoli na Planini ne moreta sprejeti vseh otrok iz tega mladega naselja, zato do 4. razreda hodijo na Primskovo. Pred tremi leti so v šoli in krajevni skupnosti z milicijskim izdelali tudi načrt, kako lahko otroci s Planine (in tisti s Primskovem, ki žive na oni strani ceste Staneta Žagarja) najvarnejše pridejo v šolo in iz nje. Pot s Planine pelje po Ručigajevi cesti mimo Luznarjeve pa pri Gradbinku čez Cesto Staneta Žagarja na Jelenčovo, od tam pa v šolo na Zadružni. Če je bila doslej ta pot vsaj najvarnejša od ostalih različic, to danes najbrž ne drži več. Cesta Staneta Žagarja je že z lanskim zaporo starega mestnega jedra Kranja postala mnogo prometnejša kot doslej, po izgradnji nove avtoceste pa se je promet na njej še bolj zgostil. Tako otroci (najmlajši med 7. in 11. letom) v jutranjini domala ne morejo prečkati prometne ceste.

Šola, krajevna skupnost (komisija za prometno varnost) in milica, ki so družno oblikovali načrt varne poti v šolo, so storili, kar so mogli. Pri prometnem krožku, ki je v tej šoli še potrebnejši kot drugje, stal-

Denis Stepan, drugošolec s Planine

»Vsako jutro se v šolo vozim z očetom, ko bom večji, bom prihajal peš. Zdaj pa starše skrbi, da me ne bi na prometni cesti kdo povozi.«

Majda Zajc, mentorica prometnega krožka

»Provošolcem v začetku šolskega leta razdelimo načrte najvarnejše poti v šolo, ponovimo jo tudi drugim učencem, otroci jo potem obhodijo s tovarišico. Otroci s Planine morajo do šole napraviti precejšnj ovinek, da jim ne bi bilo treba prečkati dveh zelo prometnih cest.«

Milan Marković, drugošolec s Planine — »Starše vsako jutro skrbi, kako bom prišel v šolo in iz nje. Da se mi ne bi na cesti kaj zgodilo, se peljem s prijateljivim očetom.«

Jana Kuralt, vodja šole na Primskovem — »Pot v šolo ni nevarna le za 128 otrok s Planine, temveč za vse otroke, ki stanujejo na oni strani Ceste Staneta Žagarja. Rešitev bi bil semafor v križišču pri Jaku.«

no opominjajo otroke, kako nevarna je pot v šolo in kako naj se varujejo prometnih nevarnosti. Ob začetku tega šolskega leta je šoli prisločila na pomoč tudi krajevna narodna zaščita, ki je prve šolske dni pomagala pri urejanju prometa na dveh točkah, kjer otroci prečkajo cesto, pri cerkvi in pri Gradbinku. Letos so pri Cestnem podjetju pravočasno poskrbeli za oznake na cestah, pozabili so le na svetlobni znak nad prehodom za pešce pri črpalki. Kaj bi torej še kazalo storiti, da starši prvošolcev s Planine ne bi bili v stalnih skrbeh, ali se bo njihov šolar živ in zdrav vrnil domov?

»V šoli se je rodila misel, da bi te otroke vozili v šolo bodisi s posebnim avtobusom bodisi bi jim dali vozne karte za prevoz z lokalnimi avtobusi,« pravi vodja podružnične šole na Primskovem Jana Kuralt. »Če bi prihajali v šolo z rednimi lokalnimi avtobusmi, bi morali otroci prav tako enkrat čez cesto, razen če bi nam na ljubo prevoznik zagotovil novo avtobusno postajališče blizu šole. Če pa bi se šola odločila za poseben prevoz, bi bilo treba na nek način rešiti vrsto drugih vprašanj. Zjutraj večina otrok prihaja v jutranje varstvo med 6. in 7. uro, pouka pa ne končajo vsi razredi hkrati. Tako bi morali tisti, ki prej končajo pouk, najbrž dolgo čakati, da jih odpelje šolski avtobus. Verjetno bi se raje odpravili peš domov kot pa čakali debelo uro.«

Cestne oznake in osvetljeni prehodi za pešce so sicer poteze, ki pripomorejo k varnosti otrok v prometu, vendar Cesto Staneta Žagarja otroci kljub vsej signalizaciji težko prečkajo. Četudi dvigajo roke kot v šoli in s tem napovedujejo, da bodo šli čez cesto, jih vozniki ne upoštevajo kaj dosti.

»Najbolj bi zaledla rdeča luč,« pravi Jana Kuralt. »Še preden je zrasla naša šola, je bilo predvideno, da v križišču pri Jaku (Jezerška cesta, Cesta Staneta Žagarja in Likozarjeva ulica) uredijo promet s semafori. To bi bila tudi rešitev za najvarnejšo hojo otrok s Planine in s Primskovem na oni strani Ceste Staneta Žagarja. Otroci bi pač počakali na zeleno luč!«

D. Z. Žlebir

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

KOLESARJEM JE TRDA PREDLA

Kolesarje, ki so ondan vozili mimo gostilne Plevna v Škoffji Luki, so ogrožali, otroci. Otoččad se je igrala ob cesti in z injekcijskimi iglami »streljala« na mimovozeče. S početkom so prenehali šele, ko so jima na vest (beri: zadnjo plat) potrjali starši.

SE BODO ŽE POMENILI

Ni znano, ali iz objestnosti ali po nesreči, vemo le, da se je mladenič zadnjič zatelet v telefonsko govorilnico na Planini. Sosedje so ga naznani. Fantov oče je na milici oblijubil, da se bo s fantom sam pomnil, prav tako pa tudi s PTT in nastali škodi.

NE PUSTIJO JE DELATI

Stanka se ga je pred časom močno nabrala, a je na vsak način hoteli ostati v tovarni in delati. Sodelavci iz reteiske Iskre so jo komaj preprosili, naj gre domov. Pristala je šele potem, ko je dobila zagotovilo, da bo tovarna zmogla tudi brez nje.

Za večjo prometno varnost

Prehitra vožnja in vinjenost

Letošnje prometne razmere v Sloveniji se skoraj ne razlikujejo od lanskih. Lani se je 1806 prometnih nesreč z mnogo mrtvimi in ranjenimi zgodilo prav zaradi prehitre vožnje. Druga najpogostejsa vzroka sta izsiljevanje prednosti in vinjenost. Lani so miličniki zalotili za volanom več kot 20 tisoč vinjenih voznikov, ko še niso povzročili prometne nezgode. V prometnih nezgodah pa je bilo 1100 voznikov vinjenih.

Prati prehitri vožnji je edino orozje radar, ki pa ga ni mogoče postaviti vsak dan in povsod. Naraščanje števila nesreč zaradi izsiljevanja prednosti v povezavi s prehitro vožnjo kaže na izredno slab odnos do prometnega reda in do drugih udeležencev v prometu. Skoraj praviloma večina takih voznikov pred vožnjo ali med njo uživa alkohol. Prati temu se lahko borimo le z ostrejšimi ukrepi ali s popolno prepovedjo uživanja alkohola med vožnjo. Številne prireditev in družabna srečanja so priložnosti, da ljudje uživajo alkoholne piščice, pri tem pa pozabljajo na nevarnosti, ko bodo na cesti.

Naša prometna zakonodaja dovoljuje voznikom amaterjem 0,5 gr alkohola v krvi — toda ali ni to za nekoga že preveč? — medtem ko se drugi hvalijo, da jim niti liter alkohola ne more do živega. Zavedati se je treba, da je za voznika že vsaka količina alkohola lahko usodna, ker zmanjšuje psihofizične sposobnosti za pravilno in hitro ukrepanje med vožnjo.

In še to! Trezni vozniki naj se raje umaknijo in dajo prednost voznikom, ki po svojem ravnanju kažejo očitne znake vinjenosti.

Mrak

Našli truplo neznanca

Kranj-V nedeljo, 8. septembra, so v Čirčah pod hišo št. 30 v grmovju ob Savi našli že razpadajoče truplo neznanega moškega brez vseh dokumentov. Pokojnik je oblečen v srajco z dolgimi rokavi opečno rjavе barve in v dolge sive hlače z vzorcem ribe kosti z navpičnimi črnimi črtami, obut pa je v črne adidas copate s tremi srebrnimi črtami. Predvidevajo, da je mrtev že 4 do 6 mesecev, verjetno pa ga je naplavila voda. Neznanec ima tudi slabo zobovje. Kdor bi ga lahko prepoznał po opisu, naj sporoči najbližji postaji milice.

NESREČE

TRČENJE NA MOSTU

Mojstrana — V petek, 6. septembra, popoldne se je na lokalni cesti Dovje— Mojstrana na mostu čez Savo pripetila prometna nezgoda, v kateri je bil huje ranjen motorist David Lakota (roj. 1968) iz Mojstrane. Lakota je peljal do Mojstrane proti Dovjem in na mostu vozil preveč po levi. Prav tedaj je iz nasprotne smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila Tone Bučer (roj. 1917), ki je vozil pravilno po svoji desni strani. V trčenju je bil motorist hudo ranjen. Pripeljali so ga v jeseniško bolnišnico.

POVZROČIL NESREČO IN POBEGNIL

Kranj — V nedeljo, 8. septembra, nekaj pred 12. uro se je na magistralni cesti Kranj—Ljubljana v bližini Meje pripetila prometna nezgoda, katere povzročitelj je pobegnil. Neznan voznik osebnega avtomobila, ki je vozil v koloni proti Kranju, je pri Meji prehitel. Prav tedaj je iz nasprotni smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila Dejan Djuričić s Šmarjetne gore, ki se je umikal in zapeljal skrajno desno na neutrjeno bankino. Pri tem pa je izgubil oblast nad volanom, tako da je avtomobil zaneslo s ceste in je prevrnjen na strehi obstal na polju. Med prevrčanjem je ostal voznik Djuričić nepoškodovan, ranjena pa sta bila njegova žena in sin. Škode na avtomobilu je za 800.000 din. Povzročitelj prometne nezgode — voznik osebnega avtomobila znamke opel, registracija KAT — 454 (D) je odpeljal naprej in za njim poizvedujejo. PPM Kranj naproša vse očividce in tudi voznika opla, da se oglašajo na najbližji PM in pomagajo razjasniti nesrečo.

Je še koga goljufal?

Kranj — Postaja milice Kranj obravnava zaradi goljufij, ki naj bi jih zagrešil po Gorenjskem, Alojza Hribarja, roj. 23. marca 1942, z Jesenicami. Osumljen je, da je od ljudi izvabil gotovino z izgovorom, da mu je zmanjkal denar za gorivo, ko ravnje pelje mamo v bolnišnico, ali da je na nujni službeni poti, da pa bo še isti dan vrnil denar itd. Verjetno je na podoben način ogoljufal še več občanov. PM Kranj zato prosi vse občane, od katerih je osumljeni Hribar na tak način izvabil denar, da tega še niso prijavili, da to store na najbližji postaji milice.

AVTA STA SE OPLAZILA

Lesce — Na magistralni cesti Kranj—Jesenice blizu Lesc se je v nedeljo, 8. septembra, nekaj pred 18. uro pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Slavko Musič (roj. 1951) je peljal proti Jesenicam. V bližini Lesc je zapeljal preveč desno na neutrjeno bankino, zato ga je začelo zanašati in je zapeljal na nasprotni vojni pas, po katerem je prav tedaj pripeljal voznik osebnega avtomobila znamke opel, registracija KAT — 454 (D) je odpeljal naprej in za njim poizvedujejo. PPM Kranj naproša vse očividce in tudi voznika opla, da se oglašajo na najbližji PM in pomagajo razjasniti nesrečo.

Z AVTOM V DREVO

Ribčev laz — V nedeljo, 8. septembra, ob 1. uri ponoči, se je na regionalni cesti med Ribčevim lazom in Ukancem pripetila hujša prometna nezgoda, v kateri je bilo 5 oseb ranjenih. Voznik osebnega avtomobila Branislav Bistan (roj. 1964) iz Krškega je z neprimerno hitrostjo peljal proti Ukancu, pri tem pa ga je zaneslo s ceste, da je avto silovito trčil v drevo. Voznik Bistan je bil pri tem hudo ranjen, ranjeni pa so bili tudi vsi štirje sopotniki. Zadržali so jih na zdravljenju v jeseniški bolnišnici. Škode na avtomobilu je za 500.000 din.

L. M.

Obiskovalcem gora v opozorilo in premislek

Nevarnosti ne gre prezreti

Planinci trdijo, da je september najlepši čas za obisk gora. Najbrž res, saj se je množično pohajanje po njih že poleglo, narava v odevetju, ki se pripravlja na bližnjo jesen in zimo, pa ima svoj čar. Toda, le-ta, lelahko tudi varljiva! Za njo se skrivajo prenekaterne nevarnosti, ki lahko nerazsodnemu obiskovalcu gora zagrenijo vzpon.

Krajši dan in zgodnjemu temu sta posebnost, ki jo moram zelo paziti. Doma in v šoli mi venomer govorijo o tem. Toda, lelahko prečkam prometno Cesto Staneta Žagarja, moram zelo zelo dolgo čakati.

Velika nevarnost je megla, v kateri je dragoceno znanje orientacijske pasti, sicer pa je boljše bivakirati, kot slepo bloditi okoli.

Ceprev je v dolini še toplo, se je treba za gorsko turo dobro opremiti in vzeti dovolj rezervne oblike s seboj. Vedeti je namreč treba, da se temperatura zniža na vsakih sto metrov višine za pol do ene stopinje Celzija. Učinek mraza stopnjuje veter. Posebej neprjetni in nevarni so vremenski preobrat, ob katerem se naglo poslabšajo razmere za hojo; ob poslabšanju vremena pada po strminah več kamenja, skale prične počuti, sicer pa je boljše bivakirati, kot slepo bloditi okoli.

Za pomanjkljivo opremljene ali telesno in duševno slabotne obiskovalce gora lahko postane tudi v normalnih okoliščinah poprečenje, ki gre počuti, sicer pa je vsak zdrs usoden, v snegu pa sta neprjetni in nevarni razmeri, ali precenjujejo svoje zmogljivosti, je celo nevaren. Zato ne gre prezreti nevarnosti, ki jih v gore prinaše letni čas!

KOLESARJEM JE TRDA PREDLA

Kolesarje, ki so ondan vozili mimo gostilne Plevna v Škoffji Luki, so ogrožali, otroci. Otoččad se je igrala ob cesti in z injekcijskimi iglami »streljala« na mimovozeče. S početkom so prenehali šele, ko so jima na vest (beri: zadnjo plat) potrjali starši.

SE BODO ŽE POMENILI

Ni znano, ali iz objestnosti ali po nesreči, vemo le, da se je mladenič zadnjič zatelet v telefonsko govorilnico na Planini. Sosedje so ga naznani. Fantov oče je na milici oblijubil, da se bo s fantom sam pomnil, prav tako pa tudi s PTT in nastali škodi.

NE PUSTIJO JE DELATI

Stanka se ga je pred časom močno nabrala, a je na vsak način hoteli ostati v tovarni in delati. Sodelavci iz reteiske Iskre so jo komaj preprosili, naj gre domov. Pristala je šele potem, ko je dobila zagotovilo, da bo tovarna zmogla tudi brez nje.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

KOLESARJEM JE TRDA PREDLA

Spominski zbornik Padlim športnikom

O bataljonu, ki mu je bila dodeljena le ena medalja — svoboda živih

Telesnokulturna skupnost Kranj je ob 40-letnici zmage nad fašizmom izdala spominski zbornik, posvečen športnikom kranjske občine, ki so padli v narodnoosvobodilni borbi. Uredniški odbor je predstavil zbornik v ponedeljek v Mestni hiši v Kranju. Ob tej priložnosti so odprli tudi razstavo zbranega gradiva o športu v občini pred drugo svetovno vojno. Razstava bo na ogled do 22. septembra.

Kranj — Odbor za postavitev spomenika padlim borcem-športnikom iz kranjske občine je sprva nameraval vklesati njihova imena v podstavek spomenika v Športnem parku Stanka Mlakarja, vendar je svojo zamisel kasneje spremenil in namesto tega izdal publikacijo z naslovom Padlim športnikom 1941—1945, ki naj bi mladim športnikom povedala več, kot le vklesana imena. Uredniški odbor — vodil ga je Baldomir Bizjak — ni imel lahkega dela: bolj ko je dopolnil gradivo, bolj mu je postajalo jasno, da v omenjenem obsegu ni možno povedati vsega o celiem bataljonu mladih športnikov, o bataljonu, ki mu je bila za zasluge dodeljena le ena medalja — svoboda živih.

Zavedamo se, da pomeni izdaja publikacije pravzaprav šele začetek dela na tem področju. Marsikaj tiste, kar je še zapisano, bo treba dopolniti, marsičesa nismo zapisali, ker nismo imeli podatkov. In povedati bi morali še veliko. Tudi o športnikih, ki so boj preživeli ... so v uvodu zapisali člani uredniškega odbora in dodali, naj bi publikacija spodbudila klube in društva za delo na tem po-

dročju pa tudi občinsko raziskovalno skupnost, mlade zgodovinarje in diplomante fakultete za telesno kulturo.

»Vsak človek, torej tudi vsak športnik, lahko na različne načine dokazuje svoje rodoljubje, svobodomiselnost in naprednost. Z níčemer pa je ne more bolj prepričljivo potrditi kot s tem, da je pripravljen za svobodo svojega naroda, za napredne ideje in cilje, za katere se zavzema, žrtvovati tudi svoje življenje. In prav to je storil bataljon padlih kranjskih športnikov. Za to jim dolgujemo naše globoke spoštovanje in hvaležnost!« je v posvetilu zborniku zapisal Vinko Hafner, predsednik slovenske skupščine, sicer pred vojno pripadnik stražiškega Sokola.

Športniki — iznajdljivi, tovariški ...

Dva dni po napadu Nemčije na Jugoslavijo so se v Kranju pred narodnim, sedanjim delavskim domom zbrali prostovoljci, med katerimi je bilo tudi veliko športnikov in telovad-

cev-komunistov, Sokolov in katolikov. Naj omenimo le nekatere: iz vrst Sokola France Štiglic, Slavko Luin, Boris Nečemer, Duro Dvoršak, Miloš Rutar, Stanko Kovačič, Vinko Oblak, planinca Ljubo Grahnar in Beno Andričev, nogometni Marjan Ramovš, Slavko Smuk, Vito Tavčar, Miro Zorč, skavti Ciril Hudovernik, Hinčko Ciglič, Slavko Fras, atleta Mirko Žgur in Stane Šinkovec, študentje-športniki Ivan Cvar, Jože Pernuš, Janko Knific, France Murnik, Pavle in Jože Benedik ...

V oboroženem odporu proti okupatorju in domaćim izdajalcem je sodelovalo celotno moštvo nogometnega kluba Slovan iz Nakla, dve tretjini nogometnika kranjskega Korotana je bilo med aktivisti Osvobodilne fronte. 19 naraščajnikov stražiškega Sokola od skupno 22, kolikor je bilo fotografiranih 1937. leta ob razvitju prapora, je sodelovalo v narodnoosvobodilnem boju — bili so partizani, aktivisti OF, zaprti ali izgnani.

Mnogi kranjski športniki so prevezeli pomembne naloge v oboroženem odporu in v Osvobodilni fronti. Nogometni delavec Jože Celar je bil organizator OF v Preddvoru in okoliških vaseh, mestni komite SKOJ v Kranju so prvo leto sestavljali športniki, člananakelskega Sokola Rudi Mede in njegova žena Pavla sta bila voditelja v legendarnem Pohorskem bataljonu — in še lahko naštevali.

Sportniki so se hitro znašli v novih razmerah zaradi iznajdljivosti, tovarišta in smisla za kolektivno življenje — to pa so lastnosti, ki jim jih je privzgojil šport.

Zbornik omenja 144 športnikov, ki so tako ali drugače sodelovali v narodnoosvobodilni borbi. 54 borcev-športnikov predstavlja natančneje — v sliki in besedi. Miloš Rutar, tudi sam predvojni športnik in udeleženec NOB, je pripravil zapis o alpskem smučanju in skakalcu, o pogummnu, domovini in ljudstvu zvezstem športniku-partizanu Borisu Ručigaju, temu sledi še zapis o Stanku Mlakarju, po katerem se imenuje kranjski športni park.

(cz)

Sproščen pogovor v hotelu Kompas v Kranjski gori, kjer so se za novo smučarsko sezono pripravljali najboljši jugoslovenski smučarji. Ugleđni gostje — član predsedstva SFRJ Stane Dolanc, sekretar slovenskih komunistov Miha Ravnik, jeseniški župan Franc Brelih in direktor begunjskega Elana Dolfe Vojsk — že kujejo načrt za novo smučarsko sezono, naš najboljši alpski smučar pa si misli svoje: če boste dovolj navigli, vam dokažem, da še vedno nisem za staro šaro, četudi sem med najstarejšimi udeležencami svetovnega pokala. — Foto: F. Perdan

Nov Bilten

TRŽIČ — Telesnokulturna skupnost Tržič je pred dnevi poslala med Tržiča novo, sedemnajsto številko svojega internega glasila Bilten. Tokratna številka prinaša na 36 straneh pregled dosežkov tržiških športnikov in športnic ter prireditve v občini v obdobju od konca aprila do 5. avgusta, ko so se končale prireditve ob občinskem prazniku.

Po običaju je prvi del Biltena namenjen pregledu dosežkov atletov in atletin na tekmovanjih, občinskih in regionalnih krosih, pregledu dosežkov in tekmovanj ob občinskem prazniku ter praznikih mladih ter krajevnih skupnosti. Srednji del zajema tekmovanje v motokrosu za pokal Alpe-Jadrana ter pogovor z Jelkom Smolejem, znanim motoristom iz Hudega grabna nad Tržičem. Predstavljeni so nogometni Tržiči, ki so v lanskem prvenstvu osvojili prvo mesto v MNLG, rokometaši, ki niso popolnoma ureščili svojih načrtov, sledi daljši zapis z žalnega zborna v spomin na Boruta Berganta.

Alpinisti so popisali svoje uspehe v prvem delu poletne sezone, prav tako pa o uspehih pišejo tudi tržiški zmajarji. Drago Koder je predstavil Športno združenje »5. avgust«, ki je prejelo srebrno plaketo mesta Tržič, v Biltenu pa je še kopica krajskih prispevkov.

Zanimivega branja je torej precej. Uredništvo upa, da bo tako pesta tudi naslednja številka Biltena, ki bo izšla ob Novem letu in vabi vse bralce, da pošljajo prispevke s tekmovanj. — J. K.

Greta Rozman zmagala tudi v Trstu

Kranj — Zamejski športni delavci so v Trstu odlično organizirali letošnji tretji triatlon za prvo favoritko Alpe-Jadrana. Skupni zmagovalec je pri moških postal Avstrijec Anton Rattensberger, pri ženskah pa Kranjčanka Greta Rozman. Med moškimi v starosti od 31—40 let je bil prvi Kranjčan Maksimilijan Klemenčič.

-dh

Tradicionalni prireditvi v Udinborštu

Konec tedna tek in pohod

Udinboršt — V soboto, 14. septembra, se bo na Kokrici ob 16. uri zacet tradicionalni, šesti tek po Udin borštu. Tekaci bodo tekmovali v 13 skupinah na 2 kilometre bodo tekli pripadniki JLA, mlajši pionirji in pionirke, na 5 kilometre starejši pionirji in pionirke, na 7 kilometrov ženske v treh kategorijah in moški od 16 do 19 let ter moški nad 50 let, na 13 kilometrov pa ostale 3 kategorije moških. Tekmovalci se lahko za tek prijavijo na dan prireditve od 14. ure dalje pred osnovno šolo na Kokrici, kjer bodo vsi, razen pionirjev, odšeli 100 dinarjev startnine. Prvi trije iz vsake tekmovalne skupine bodo prejeli kolajne, zmagovalec med moškimi na 13 in ženskami na 7 km pa pokal. Takoj po tekmovanju bodo razglasili rezultate in podelili odličja.

V nedeljo, 15. septembra, pa bodo ob 9. uri krenili pohodniki in tekači, udeleženci 8. teka in pohoda od spomenika do spomenika. Vabljeni so vsi rekreativci, zlasti še šolska mladina. Na startnih mestih (ta so ob vseh 16 spomenikih) bodo udeležencem razdelili pohodne kartone, na katere jim bodo prikazani obrazci odsimnilni spominski žig. Za najmanj 3 spominske žige na kartonu prejme udeleženec spominski značko, za 6 žigov bronasto kolajno, za 8 srebrino in za 10 zlato. Prehodni pokal občinskega odbora ZZB Kranj bodo podelili društvi ali klubovi, ki bo na teku in pohodu osvojilo največ kolajn. Prireditve bodo sklenili ob 14. uri s spominsko slovesnostjo pred spomenikom v Strahinju, kjer bo zmagovalcu podelili prehodni pokal.

D. Z.

Športno prvenstvo ljubljanskega armadnega območja Letos v Novem mestu

Ljubljana — Jutri dopoldan bodo v Novo mesto pripravljali udeležence 39. sportnega prvenstva in 5. pregleda kulturno-zabavnih dejavnosti ljubljanskega armadnega območja. Prireditve, s katero bodo počastili 40-letnico osvoboditve domovine, bodo svečano odprtli v četrtek, 12. septembra, sklenili pa jo bodo v nedeljo, 15. septembra.

Prvenstvo pomeni vrh množičnih tekmovanj, v katerih je več mesecev nastopalo prek 20 tisoč vojakov in starejših. Iz najboljših so se sestavili 13 moštov, ki bodo na prvenstvo prišla iz Ajdovščine, Celja, Kranja, Ljubljane, Maribora, Novega mesta, Pivka, Postojne, Ptuj, Slovenske Bistrike, Vrhnike in obmejnih enot. Po dveh letih premora, ko so na armadnih prvenstvih merili svoje sposobnosti le v vojaškem mnogoboju, streljanju in patrolno-orientacijskem teku, bodo letos ponovno tekmovali tudi atleti in plavatelji. Vojaki mnogoboj bodo pripravili v vojašnici Milan Majcen, streljanje na vojaškem strelšču, patrolno-orientacijski teki v okolici Novega mesta, atletska tekmovanja na stadionu Bratstvo in enotnost, plavanje pa v Dolenjskih Toplicah.

V dnehu prvenstva bo tudi več športnih srečanj vojakov z dolenjskimi mladinci. Vsak dan bodo pomestrili z raznovrstnimi kulturno-zabavnimi dejavnostmi, ogledi zgodovinsko-kulturnih znamenitosti, obiski pri pokroviteljih prvenstva ter drugimi srečanjem.

(S)

Plavalno prvenstvo radovljiske občine

Najuspešnejša Luka Bole in Miha Potočnik

Radovljica — Plavalni klub Radovljica in zveza telesnokulturnih organizacij sta priredila na letnem kopališču v Radovljici občinsko plavalno prvenstvo za vse starostne kategorije. Nastopilo je blizu petdeset mlajših in starejših pionirjev in pionir ter članov, medtem ko na štartu ni bilo niti ene članice. Med mlajšimi pionirji je bil najuspešnejši Luka Bole, ki je prepričljivo zmagal na 50 metrov prsno, hrbtno in kravlj. Med mlajšimi pionirkami sta si naslove občinske prvakinja razdelili Nina Sekovanič in Mirja Šoštarič, prva je zmagala na 50 metrov prsno in hrbtno, druga na 50 metrov delfin in kravlj. V tekmovanju starejših pionirjev se je najbolj izkazal Miha Potočnik z zmago na 100 m hrbtno, kravlj in delfin, v prsneh slogu pa je bil najhitrejši Primož Zadravec. Med starejšimi pionirkami je dvakrat stopila na zmagovalno stopnico Polona Rob (100 m hrbtno in delfin) ter po enkrat Urska Praprotnik (100 m kravlj) in Staša Melink (100 m prsno). V članskih tekmovanjih je bil najuspešnejši Aleš Rebec z dvema zmagama (100 metrov prsno in delfin), z enim drugim in enim tretjim mestom. Jure Šiftar je slavil v disciplini 100 m hrbtno in Tomaž Cilenšek na 100 m kravlj.

(cz)

49-letni Franc Plestenjak iz Bobovka (desno) — novi državni prvak med veterani C, ob njem drugouvrščeni Lojze Dežman s Kokrice. — Foto: C. Zaplotnik

Vaterpolo

Kokra republiški prvak

KRANJ — Tretja tekma za članski republiški naslov Kokra : Vodovodni stolp 13:11 (2:4, 6:3, 2:2, 3:2), letni barzen, sodnika Stanišič in Marinček (oba Krani).

Kokra — Vidic, Stariha, Brinovec 2, Krašovec 3, Švarc 2, Kuhan 1, Svetec 1, Malešič, Ladan, Štržnik, Kozelj, Wagner 2, M. Malavašič 2.

Vodovodni stolp — F. Reboli, Velikič, Mohorič, Velikanja 1, J. Reboli, Povdršček 1, T. Balderman 6, Hlebec, Povdršček 1, Chvatel 1, Kodek 1.

V tretjem srečanju za republikanski vaterpolшки naslov sta se ponovno srečali moštvi Kokre in Vodovodnega stolpa Krani. V dokaj kvalitetni igri so bili v tem srečanju boljši vaterpolisti Kokre, ki so si prislužili republikanski naslov.

do

ALPSKO POPOTOVANJE S KOLESOM

Boris Weisseisen ● Brane Žagar

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

Cannes. Dolga, sanjsko lepa peščena plaža. Palme dajejo blagodejno senco. Topless na vasken koraku. Družine v velikanskih jahtah pripravljajo kosila, midva pa zasvinjanja podpirava kolesi. Človek debelo pozre slišno, si misli svoje in gre naprej.

Obala je slična dalmatinski tako tudi cesta spominja na jadransko magistralo. Nešteto ovinkov, vzponov in hitrih spustov v obmorske vasice. Slika se ponavlja, prepolne plaže in reke turistov. V Nici naju niti najlepši hoteli ne ganejo več, neutrudno vrtiva pedale pod vročim soncem in se nenadoma znajdeva prek nekako paradno oblečenim možem postave. Čisto resno naju opozori, da morava obleči matici. Seveda sva do sedaj v vročini vozila le v najnujnejšem. Morava ubogati. Znašla sva se v deželi iz premognih filmov, romanov, v deželi bogatih ljudi, kneževini Monaco. Sem torej že slavne osebe pred davčnim primizem v domači deželi. Tukaj naftni mogotci zapravljajo zelenega dolarja. Znamenitega Caina ni težko najti, saj so množiče neprestano vale proti veliki stavbi. Tudi običajnim ljudem je dano, da si ogledajo njegovo nočnost, le oblečeni morajo biti primerno. Midva z kolearskimi dresi očitno nisva sodila medje, kajti portir naju je pustil le mini igralnico z vrsto enorodnih Janezov. Bi poskusila srečo? Žepu svá imela le štiri franke in porabila sva jih raje za nakup trutec kruha, sreča v igralnici pa naj počaka do drugič. Pred igralnico pa množice ljudi čakajo znane in imovite ljudi, da jih vidijo od blizu, da slikajo njih razkošne automobile. Res, pogled je enkraten: unikatni mar-

Sloveni Monte Carlo

plačilo dnevnih odškodnin za poškodbe, ste do tega dela odškodnine upravičeni ne glede na to, da ste se poškodovali doma.

POKOJNINSKA OSNOVA
L. Ž. iz Tržiča

Imate zelo majhen osebni dohodek. Bliža se vam čas upokojitve, pa vas zanima, ali se bo pokojninska osnova odmerila od osebnega dohodka, ki znaša le 20.400,00 dinarjev?

Odgovor: Najvišja pokojninska osnova znaša na podlagi sklepa skupščine invalidskega in pokojninskega zavarovanja v SRS 20.500,- din za letošnje leto. Če bo vaša izračunana pokojninska osnova nižja od določene, se bo vaša pokojnina odmerila od te določene osnove.

Predsednik delavskega sveta Vetrugovine ŠPECERIJA Bled Janez Kunstelj je prejšnji petek odprl novo, moderno ribarnico v Cankarjevem naselju v Radovljici. Novsta trgovina je za Radovljicane in okoličane velika pridobitev. V ribarnici prodajajo sveže in zamrznjene rive, soliske, rake, rive v pločevinkah, imajo pa tudi veliko izbiro solat in namazov v kozarcih. Posebnost ribarnice je velika izbira dnevno svežih ribnih solat.

Iz lokal na Linhartovem trgu v Radovljici je svojo zlatarsko delavnico preselil v Cankarjevo naselje Stanislav Meglič. V lepo urejenem lokalnu lahko kupite nakit vseh vrst, poročne

Krajevna skupnost Kovor

Načrti za kanalizacijo stari šest let

cedesi, bleščeci športniki, vseh znakov, starinski avtomobili ... Ko gre mimo Rolls Royce, se nama dama v njem milostno nahmne. Hm.

Italijanska meja je bližu. Že se prizigajo luči, ko se peljeva skozi obmejno Ventimiglio, prijetno stare mesto, in nadaljuje proti znanemu San Remu. Odločiva se za spanje na eni od plaž izven mesta in tako zabeležuje eno najprijetnejših noči na vsem potovanju. Nežno pljuskanje toplega morja, oddaljeni zvoki z ladji in medli sij razkošno osvetljenega letovišča v zalivu pomirjajo in naju uspavajo. Dobro razpoložena zjutraj začneva vožnjo z velikimi ambicijami in ... po nekaj kilometrih obstaneva. Moje kolo je spet odpovedalo. Manjša napaka sicer, a kje najti mojs stra? Starejši možiček v svoji delavnici sicer premore marsikaj, a popravilo mu nikakor ne gre prida ob rok. V grlu me stiska in s strahom premisljujem, kako naprej? No, pa stričku le nekako uspe in ob slovesu mi zagotovi, dagrem s kolesom lahko na Giro del Mondo – pot okoli sveta.

Via Aurelia naju vodi mimo znanih italijanskih mest ob obali proti največjemu pristanišču in industrijskemu središču Genovi. V srednjem veku je bila Genova bogata pomorska republika in na tiste čase spominjajo stavbe v centru mesta. Nama se mesto nekako zameri, ko iščeva pravo pot in med brezkončnimi stanovanjskimi naselji vidiva preveč nesnage in odpadkov industrije. Tudi morja se »rešiva«, ko preko priobalnega hribovja nadaljuje proti padški nižini. Dolina reke Tebie se pogosto zoži v slikovito sotesko in ob poti močnega vetra v hrib hitro doseževa prvo večje mesto Piacenza. Sredi dneva je, vročina velika, mesto pa kot izumrto. Italijani izredno spoštujejo opoldanski počitek. Ko se življenje spet utiri, že prečkava mogočni Pad in prideva v mesto izdelovalcev svetovno znanih violin Stradivari, v Cremono, ki slovi tudi po najvišjem zvoniku v Italiji – Torrazu, 115 m. Hudo žejo gasiva z sočnimi melonami, zjava v zvonik in pretevava kilometre, ki so nama ostali do doma. Odločiva se, da bova potovanje podaljšala za kak dan in več časa namenila ogledom slikovitih mest ob najini poti. Dnevi so v neskončni žitnici strašno vroči, ponoči pa naju spet neusmiljeno preganja komarji. Ne čudiva se preveč, kajti do vsake njevi je speljan vodni kanal, kar v sušnih letih zagotovi tudi brez padavin ugodno letino.

(se nadaljuje)

Krajevna skupnost Kovor leži na jugozahodu tržiške občine v glavnem na ravnini in zajema vasi Kovor, Zvirče, Hudo, Brdo in Loka. V naseljih je 281 stanovanjskih hiš, v katerih živi 387 družin. »V zadnjem obdobju je bila dejavnost krajevne samouprave usmerjena v izgradnjo telefonskega omrežja. Vrednost investicije je 6.117.256 dinarjev, sredstva pa so prispevali telefonski naročniki in delovne organizacije Peko, Zlit in Bombažna predilnica in tkalnica Tržič. Problem je nastal pri priključkih telefonov, saj ima 47 kranjanov telefone že priključene, ostalih 80 pa nanje še čaka, ker so vezani na gradnjo nove telefonske centrale v Križah. Ta pa je spet povezana z gradnjo industrijske cone na Loki, je dejal predsednik sveta krajevne skupnosti Kovor Milan Zupan. Lani je bila ustala komunalna dejavnost omejena na redno vzdrževanje cest in javne razsvetljave v novem delu Kovorja. Tu je bil položen električni kabel in postavljeni štiri cestne svetilke, kar je znašalo 240.000 din. »Med najbolj prečne probleme sodi kanalizacija v vasi Kovor. Načrti so bili izdelani že leta 1978, gradnjo smo že nekajkrat odložili, v občinski resoluciji

je zopet predvidena za letos. Upamo, da bomo imeli delnar.

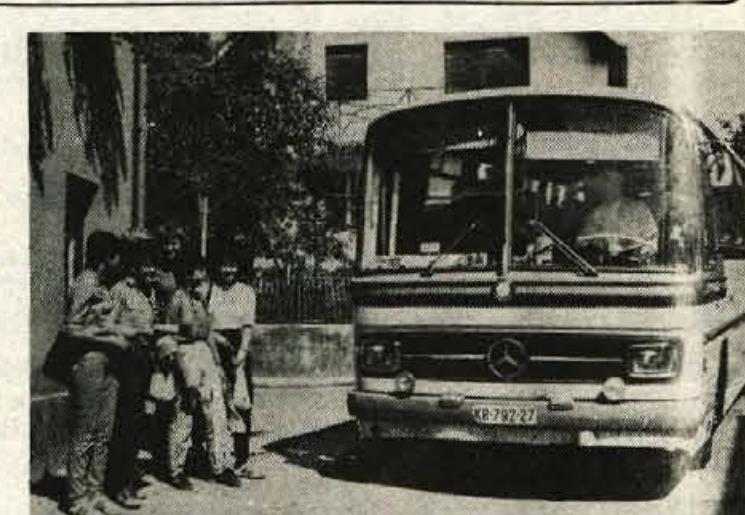
Tudi gasilski dom naj bi začeli graditi letos. Vsa dokumentacija je zbrana, pravila se finančna konstrukcija investicije. Vaščani niso zadovoljni s sedanjo trgovino v Kovorju. Treba jo bo čim prej razširiti in posodobiti. Merkator pripravlja potrebne načrte, opravljeni pa so bili tudi že razgovori za ureditve trgovine. Veliko govorimo o avtobusnih postajališčih v Zvirčah, Kovorju in Luki. Krajanji namreč čakajo na avtobuse pod milim nem.

Že nekaj časa nameravamo urediti otroško igrišče, sredstva za nakup igralk so rezervirana, potrebnih soglasij od zemljiške skupnosti pa ne dobimo. Nujno je treba razširiti pokopalische v Kovorju, saj novih mest za grobove skoraj ni več. Računamo na pomoč širše družbene skupnosti, s pomočjo krajanov pa bomo zgradili mrliske vežice.

V naseljih je še veliko neASFALTIRANIH cest. V naslednjem srednjoročnem obdobju 1986–1990 naj bi s pomočjo kranjanov makadamske ceste v naseljih asfaltirali.« je povedal o krajevnih problemih in načrtih Milan Zupan. Vkovorski krajevni skupnosti predvidevajo pozidavo Stagn in Narta: osnutki zazidalnega načrta so razgrajeni. Predvideva se gradnja 41 stanovanjskih enot in sicer 30 na Stagnah in 11 na Nartu, nekaj bo »vrstnih in nekaj individualnih stanovanjskih hiš. Razpisana je anketa in če bodo priporabe tehtne, jih bodo upoštevali v zazidalnem načrtu, medtem ko bo pogodbave za pridobitev in dodelitev parcel sklepa Stanovanjska zadruga Černotov vrt iz Kranja.

Krajevna skupnost Brezje pri Tržiču predlaga spremembo že obstoječe lokalne avtobusne zveze Tržič–Bistrica–Brezje s podaljšim do vasi Hudo in Kovor ter nazaj proti Tržiču. S tem bi imeli vaščani Hudega boljšo avtobusno zvezo. Brezjani imajo cestišče do Hušice primerno makadamsko pripravljeno, vendar je ureditev in razširitev ceste Hušica–Hudo–Kovor problematična, ker naša krajevna skupnost nima na voljo ustreznih sredstev. Na odsek ceste Hudo–Kovor pa predvidevamo tudi spremembo zaradi novih stanovanjskih hiš ob desni strani. Šele ko bo to usklajeno in bo cesta primereno urejena, bo možna krožna vožnja.

»Krajevne skupnosti Brezje pri Tržiču, Leše in Kovor se med seboj povezujemo, k temu nas vodijo skupni interesi, še posebno urejanje in vzdrževanje cest. Med seboj

V vasi ni pokrite avtobusne postaje.

Po desetih letih so v Kovorju spet dobili gostilno. Odprli jo je Bojan Vrečar. Foto: F. Perdan

imamo sklenjen samoupravni sporazum o sodelovanju, pa se redno enkrat ali dva-krat letno sestajamo in pogovorimo o skupnih interesih. V krajevni skupnosti

Drago Papler

DELAWSKA UNIVERZA
RADOVLJICA

razpisuje prosta dela in naloge

STROKOVNEGA DELAVCA
na področju družbenega izobraževanja

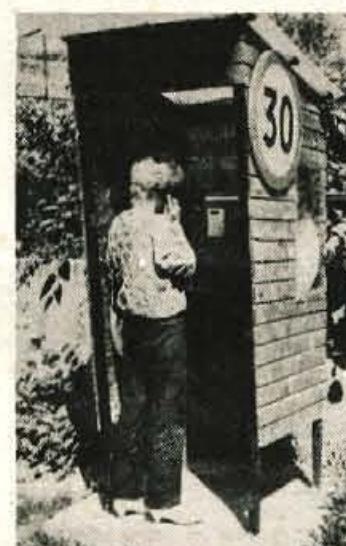
Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- višja ali visoka andragoška ali pedagoška izobrazba družboslovne usmeritve,
- dve leti delovnih izkušenj na področju izobraževanja,
- strokovni izpit.

Kandidat bo sprejet za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Delavska univerza Radovljica 8 dni po objavi.

Kandidate bomo o izidu obvestili v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

Javna telefonska govornilnica.

prstane pa že od 10.000 din dalje. V istem poslopju je odprl Aleš Mulej TENIS BAR. Prijetno posedeši v lepo urejenem lokalu, v toplih popoldnevih pa tudi na terasi, kjer si lahko pogasite žejo s hladnimi napitki. Že sedaj veliki ponudbi v Cankarjevem naselju pa se bosta letos pridružila še dva lokalna.

Lepa Pibernik bo ponudila v svojem lokaluh BISTRO L pizza ter raznovrstne mesne malice, Sabina Agreš pa bo odprla OPTIČNO delavnico, kjer si boste lahko z receptom ali brez njega kupili očala.

TURISTIČNO DRUŠTVO BLED

Prireditve v septembru

11. SR.	21.00	Večer jugoslovanske folklore v blejski športni dvorani. Izvaja KPD SAVA iz Kranja.
13.-14. PE.—SO.		Festival narodnozabavne glasbe Bled 1985 v športni dvorani Bled.
14. SO.	21.00	Večerni promenadni koncert na Blejskem jezeru. Izvaja pihalni orkester VERIGA iz Lesc.
18. SR.	21.00	Večer jugoslovanske folklore v blejski športni dvorani. Izvaja KPD Jedinstvo iz Apatina.
19.-22. ČE.—NE.	10.00	Golf turnir — IX. mednarodno prvenstvo Jugoslavije za ženske in moške. Nagrade Grand hotela Toplice.
21. SO.		Festival otroških popevk BLEJSKI SRČEK v športni dvorani.
21.-22. SO.—NE.	8.00	Teniški turnir za pokal hotela KOMPAS Bled.
22. NE.	17.30	Promenadni koncert v Zdraviliškem parku. Izvaja pihalni orkester JESENJSKIH ŽELEZARJEV.
25. SR.	21.00	Večer jugoslovanske folklore v blejski športni dvorani. Izvajata KPD Karavanke iz Tržiča in Termike iz Škofje Loke.
28. SO	17.30	Promenadni koncert v Zdraviliškem parku. Izvaja pihalni orkester VERIGA iz Lesc.

XVIII. mednarodni

OBRTNI SEJEM CELJE

Golovec od 13. do 22. septembra 1985

Poslovna dneva 11. in 12. septembra — vstop samo s poslovnimi vabilami

pridite v

Blagovnica
Kranj

kjer vam nudimo

vsa zaščitna
delovna sredstva.

Nekatera so zaradi zelo ugodnih cen v omejenih količinah, zato pohitite in izkoristite možnost cenejšega nakupa.

velika denarno blagovna

TOMBOLA

v DOMŽALAH v nedeljo, 15. septembra,
ob 14. uri v športnem parku.

GLAVNI DOBITKI:

1.000.000 din

JUGO 45

126 P

BARVNI TELEVIZOR

in ostali dobitki v vrednosti 3.000.000 din

vabi Smučarsko društvo Domžale

RUDNIK URANA ŽIROVSKI VRH
v ustanavljanju
GORENJA VAS, Todaž 1

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge za nedoločen čas s polnim delovnim časom:

1. STROJNIK DROBILNICE IN VZORČEVALNICE

2. OPERATER

3. GASILEC

Pogoji:

pod 1.:

- poklicna izobrazba kovinarske ali elektro smeri,
- 2 leti delovnih izkušenj,
- izmensko delo,
- enomesečno poskusno delo;

pod 2.:

- poklicna izobrazba kemijske, metalurške, kovinske ali elektro smeri,
- tečaj za operaterje,
- 2 leti delovnih izkušenj,
- 4-izmensko delo,
- enomesečno poskusno delo;

pod 3.:

- KV gasilec,
- vozniki izpit C oz. B kategorije,
- 1 leto delovnih izkušenj,
- 4-izmensko delo,
- enomesečno poskusno delo.

Za vsa dela zahtevamo uspešno opravljen zdravniški pregled pred sklenitvijo delovnega razmerja.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev (spričevali) v 8 dneh na gornji naslov.

O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh.

DELFIN
 vam nudi
 bogato
 izbiro
**SVEŽIH IN
ZAMRZNJENIH
RIB**

UPRAVA INŠPEKCIJSKIH SLUŽB ZA GORENJSKO, KRANJ

Razpisna komisija razpisuje prosta dela in naloge:

1. URBANISTIČNEGA INŠPEKTORJA
2. VETERINARSKEGA INŠPEKTORJA
3. INŠPEKTORJA DELA

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakoni in družbenimi dogovori, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
 pod 1.: — visoka strokovna izobrazba — dipl. ing. arhitekture ali gradbeništva ali geodezije,
           — 5 let delovnih izkušenj,
           — trimesečno poskusno delo;
 pod 2.: — visoka strokovna izobrazba veterinarske smeri,
           — 5 let delovnih izkušenj,
           — trimesečno poskusno delo;
 pod 3.: — višja strokovna izobrazba pravne, upravne, varnostne, elektro ali strojne smeri,
           — 3 leta delovnih izkušenj,
           — trimesečno poskusno delo.

Kandidati za imenovanja dela in naloge morajo imeti pozitiven odnos do samoupravljanja, socialistične ureditve in spodbujanja zakonitosti.

Za razpisana dela in naloge bodo izbrani kandidati imenovani za 4 leta in sprejeti v delovno razmerje s polnim delovnim časom.

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje za zasedbo razpisanih del in nalog, naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Občina Kranj, splošne službe — kadrovska služba, Kranj, Trg revolucije 1, z oznako »za razpis«.

O izbiri bomo prijavljene kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

CESTNO PODJETJE KRAJN

obvešča, da bo občinska cesta ZGORNA BESNICA—NEMILJE zaprta za ves promet od 11. 9. 1985 do 25. 9. 1985 od 7.00 do 18.00 ure zaradi izvajanja večjih vzdrževalnih del. Avtobusni promet bo urejen s prestopanjem. Za ostali promet je določen obvoz na relaciji NEMILJE—KROPA—KRANJ—ZGORNA BESNICA in obratno.

Prosimo udeležence v prometu, da z razumevanjem upoštevajo, da navedenih del iz tehničnih in varnostnih razlogov ne moremo izvajati med prometom.

SKUPŠČINA OBČINE KRAJN

Upravni organi in strokovne službe

razpisujejo dela in naloge:

1. PRIPRAVNICA
— 3 delavci

Pogoji: — srednja strokovna izobrazba ekonomsko ali administrativne smeri, V. stopnja zahtevnosti.

2. PRIPRAVNICA

Pogoji: — višja strokovna izobrazba pravne, upravne ali ekonomsko smeri, VI. 1. stopnje zahtevnosti.

Za razpisana dela in naloge bo sklenjeno delovno razmerje za določen čas — za čas trajanja pripravnice dobe — s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo pisne vloge s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Občina Kranj, Splošne službe — kadrovska služba, Kranj, Trg revolucije 1, najkasneje v 8 dneh po objavi.

OSNOVNA ŠOLA SIMON JENKO p. o., KRAJN

XXXI. divizije 7 a

Komisija za delovna razmerja razpisuje oziroma oglaša naslednja prosta dela in naloge:

— PRAVNIKA OSNOVNIH ŠOL občine Kranj

Pogoji: — visoka izobrazba pravne smeri, začlene delovne izkušnje.

Dela in naloge razpisujemo za nedoločen čas.

Nastop dela po dogovoru.

Za določen čas: nadomeščanje delavk, ki bodo na porodniškem dopustu:

- UČITELJA V OPB, od 1. oktobra 1985 dalje
- UČITELJA V OPB, od 7. oktobra 1985 dalje
- UČITELJA V OPB, od 15. oktobra 1985 dalje

Pogoji: — učitelj razrednega pouka

— 2 KUHINJSKIH POMOČNIC
za kuhinjo centralne šole, za določen čas do 31. avgusta 1986.

Pogoji: — PKV ali NKV delavec, poznavanje higien斯kega minimuma.

Nastop dela takoj.

— SNAŽILKE
s polovičnim delovnim časom za nedoločen čas za DE Center.

Pogoji: — PKV ali NKV delavec.

Nastop dela takoj.

Prijave z dokazili o usposobljenosti naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi, o izbiri pa bodo obveščeni najkasneje v 30 dneh po poteku razpisa.

velika denarno blagovna

TOMBOLA

v DOMŽALAH v nedeljo, 15. septembra,

ob 14. uri v športnem parku.

GLAVNI DOBITKI:

1.000.000 din

JUGO 45

126 P

BARVNI TELEVIZOR

in ostali dobitki v vrednosti 3.000.000 din

vabi Smučarsko društvo Domžale

ENGINEERING KRAJN

Poštna ulica 3

vabi k sodelovanju za opravljanje del in nalog

1. VODJO PLANA IN KALKULACIJ

Pogoji: — VS ali SS tehnične ali organizacijske smeri,
 — 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na kalkulacijah,
 — trimesečno poskusno delo.

2. VEČ KLJUČAVNICARJEV

Pogoji: — poklicna šola ali KV delavec ustrezen smeri,
 — tudi začetnik,
 — 1 leto delovnih izkušenj,
 — enomesečno poskusno delo.

Pisne ponudbe naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 14 dneh po objavi.

ALPETOUR

SOZD ALPETOUR ŠKOFJA LOKA

TOZD MEHANIČNE DELAVNICE ŠKOFJA LOKA

objavlja po sklepnu komisiju za delovna razmerja prosta dela oziroma naloge

SKLADIŠNEGA REFERENTA

Pogoji: — poklicna kovinarska šola avtomehanske smeri ali poklicna trgovska šola — prodajalec,
 — 2 leti delovnih izkušenj, od tega več kot leto v avtomehanski stroki.

Poskusno delo traja tri mesece.

PRALCA VOZIL

Pogoji: — PK ali NK delavec ter 1 do 2 leti delovnih izkušenj od tega 1 do 3 mesece na pralskih delih.

Poskusno delo traja tri mesece.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemajo kadrovska služba v Škofji Loki, Titov trg 4 b, 8 dni po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 60 dneh po izteku prijave.

OBVESTILO OBRTNIKOM IN DELAVCEM GORENJSKE

Obveščamo vas, da Medobčinski sklad za izobraževanje delavcev na področju samostojnega osebnega dela Kranj organizira strokovni ekskurzijo na BRIONE in ogled OZD DIGITRON Buje. Objavljamo tri termine in sicer:

- dne 30. septembra in 1. oktobra (ponedeljek, torek)
- dne 4. in 5. oktobra (petek, sobota) in
- dne 11. in 12. oktobra (petek, sobota)

Odhod avtobusa ob 6. uri izpred hotela CREINA KRAJN.

Rok prijav: najkasneje do 12. septembra 1985 na Medobčinski sklad za izobraževanje delavcev na področju samostojnega osebnega dela Kranj, Trg revolucije 3, tel. 26-077

Cena je 7.950.— din, delavci plačajo 2.500.— din, ostale stroške bo povrnil Sklad.

Specerija
VELIKA IZBIRA RIB V NOVI TRGOVINI V RADOVILJICI

Potoče — Z veselim piknikom, na katerem ni manjkalo prigrizka pa tudi ne harmonike, so upokojenci v Domu Albina Drolca počastili svoje goste iz Kopra. Že lani so se namreč tako v Potočah kot v Kopru dogovorili za občasne obiske in izmenjavo izkušenj pri urejanju bivanja v domovih za starejše, skupina stanovalcev potoškega doma pa je lani tudi nekaj dni preživelna na morju v gosteh pri koprskem domu upokojencev. — L. M. — Foto: F. Perdan

BLED, septembra — Za varnost kopalcev Grajskega kopalnišča skrbijo vrsto sezona Tržičan, 30-letni Franci Goltez. Dva meseca, kolikor je pot RTG tehnik letališča Ljubljana prost, preživi na Bledu. Izidri kopalnišče, izdaja senčnike, ležalke in športne rezervate, kar za varnost in večkrat s staro natrjano mrežo z gladino pobira. Metri, ki jih dopoldne jezerski tok »podari« kopalnišču pod gradom. Toda »zajemalka« je stara, zajeti je moč le malo umazanje. Najeve načrti, da je gradbeni poseg skorajda neviden. Toda v najkrajšem času se izpravil, da je gradbeni Blejci odločiti, kako z združenimi močmi (in denarjem) določiti opoldanski vetrč, ki »smetano« spiha proti Zaki. Zaprav so v HTP Bled za kopalnišče namenili letos 10 milijonov dinarjev.

Besedilo in fotografija MIRKO KUNŠIČ

MALI OGLASI

tel.: 27-960

cesta JLA 16

aparati, stroji

Prodam KOSILNICO BCS 602, primerno za hribotiv teren. Prezelj, Vinjarje 20 (pri Primožu), Škofja Loka

11452

Prodam FOTOAPARAT zenit 12 ter OBJEKТИV 1,3 — 135 mm, skupna cena 3,5 SM. Bogo Graščič, Predoslje 27, Kranj

11453

Prodam RAČUNALNIK ZX spectrum 48 K. Beleharjeva 45, Šenčur

11454

Prodam TELEVIZOR spectra-color special 75, Kranj, Begunjska 9, stanovanje 63, tel. 27-589

11455

Poceni prodam starejši barvni TELEVIZOR gorenje, ekran 67. Telefon 064/81-023

11456

Prodam TRAKTOR zetor 52 KM, samo na zadnji pogon. Informacije po tel. 62-182 od 14. do 21. ure

11457

Prodam FOTOAPARAT olympus OM-10 in FLEŠ sunpac. Telefon 22-221 — int. 34-63 popoldan

11458

Prodam MOTORNİ ŽAGO znakme ALPINA. Telefon 77-040 popoldan

11525

Prodam KASETOFON sansui SC 5100, za 5,5 SM. Telefon 064/21-021

11526

Prodam silačni KOMBAJN farh, kompletom MOLZNI VRČ »Westfalia« in kultivator z ježem. Pirš, Povodje 3, Šmartno pod Šmarino goro

11527

Prodam KUPERSBUSCH na olje. Tel. 41-090 od 15. ure dalje

11529

Poceni prodam sodoben TRGOVSKI PULT. Telefon 064/22-747

11445

Nujno prodam novo DIRKALNO KOLO in garanciji, rog personal, 10 prestav, za 6 SM. Zdravko Klobučar, C. Slobode 22, Bled

11446

Prodam malo rabljeno žensko SPORTNO KOLO maraton, 10 prestav, WALKMAN sony, audio in timer sanusi AT 15-S. Telefon 22-221 — int. 28-41 popoldan — Lukanc

11520

Prodam FANTOVSKO KOLO (10 do 14 let) na 3 prestave. Šubic, Šolska 4/A, Stražišče, Kranj

11521

Prodam športno KOLO rog, 10 prestav, dobro ohranjeno. Gregorčič, Dvorska vas 38, Begunje

11522

Nov izvozni MOPED in nov TOMOS 14; ter nov barvni TELEVIZOR, prodam. Telefon 82-708

11497

Prodam FIAT 126-P, letnik 1977. Telefon 42-639

11498

DIANO karambolirano ali potrebno popravila karoserije ali motorja, KUPIM. Telefon 78-078 popoldan

11499

Prodam ZASTAVO 101 konfort, letnik 1979, lončar, Nazorjeva 12, Kranj, tel. 28-965 popoldan

11500

ZASTAVO 101 konfort, letnik 1979, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Telefon 83-717 — Jesenice

11501

Prodam JUGO 45, letnik 1982. Janez Emeršič, Doslovčna 28, Žirovica, tel. 80-563 popoldan

11502

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1975, novejši motor, neregistrirano, za 5 SM. Telefon 24-898 do 14. ure

11503

Prodam nova OKNA jelovica, zapiranja, bele barve: 7—120 x 100, 4—120 x 80, BALKONSKA VRATA 220 x 100, zraven so tudi OKENSKE POLICE iz teraca. Tupaliča 25/A, telefon 45-435

11481

Prodam 5 ARMATURNIH MREŽ za beton 6/4. Kadunc, tel. 75-581 med 13. in 14. uro

11482

Ugodno prodam nov DIMNIK schiedel, premera 20 cm, dolžine 9,5 m in 5 m² TERVOLA. Planina 57, Kranj

11483

Prodam 400 kg SMOLE. Telefon 27-841

11484

Prodam 120 popolnoma novih SALONITNIH PLOŠČ, dimenzije 120 x 90 cm, ena 1.250 din. Albin Zupančič, Zapuže 2, Begunje

11485

Prodam obžagan LES za ostrešje stanovanjske hiše, betonske MREŽE in SIPOREKS, dimenzije 20 x 25. Ludvik Jerala, Praše 50, Mavčiče, tel. 40-041 popoldan

11486

Prodam 2,5 m² sejane TERANOVE krem, MREŽE, premera 6 in 4, vlečeno BETONSKO ŽELEZO, premera 10, 6, približno 600 kg, prosti TERVOL in IZOTEKT, 15 % ceneje. Telefon 22-452 — int. 197

11487

Vozila

Prodam VW HROŠČ 1500, letnik 67, registriran do julija '86. Kranj, Janeza Puhanja 2, stan. 7 — po 20. uru.

Osnovna šola STANE ŽAGAR KRAJN

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

— 2 SNAŽILK

s polnim delovnim časom za nedoločen čas

Pogoji:

— delo v popoldanskem času, poskusno delo en mesec

Prijave naj kandidati pošljajo v 8 dneh, o izbiri pa bodo obveščeni v 30 dneh po poteku razpisa.

STROKOVNA SLUŽBA SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI OBČINE TRŽIČ

Delovna skupnost na podlagi 38., 39. in 40. člena statuta DSSS razpisuje prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA ORGANA VODJE STROKOVNE SLUŽBE SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI

Pogoji: — da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo družboslovne smeri,

— da ima 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih,

— da pozna delovanje delegatskega sistema, — da izpolnjuje določila družbenega dogovora o uresničevanju kadrovskih politike v občini Tržič (57. člen)

Kandidati naj svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev s kratkim življenjepisom v 15 dneh po objavi pošljajo v zaprti kuverti na naslov: Strokovna služba SIS družbenih dejavnosti občine Tržič, Bračičeva 4, s pripisom »za razpis«. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po poteku roka za prijavo na razpis.

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1977. Ogled popoldan. Rogelj, Sitarska 6, Stražišče, Kranj

11252

Prodam OPEL REKORD 20 S, letnik 1981, registriran za eno leto. V račun vzamem tovorni avto do dveh ton, najraje TAM. Telefon 74-210 popoldan

11270

Prodam MZ 250 TS, letnik 1980. R-16 in TIMED. Sašo Cof. Sv. Duh 72, Škofja Loka, tel. 60-411 dopoldan

11283

Prodam VESPO PX 200 E, novo, ugodno prodam. Kovacičeva 5, Kranj

11296

Prodam MICHELIN GUME: 2 kom 135 — 13, 2 kom 135 — 14. Jagodice, tel. 24-655 — int. 52

11490

Prodam R-4, letnik 1979, prevoženih 60.000 km. Anica Gašperšič, Goranska 33, Radovljica

11491

Za R-8 kupim prednji levi BLATNIK (nov ali rabljen). Telefon 061/612-458

11492

Prodam R-4, letnik 1983. Likozarjeva 11, Kranj

11493

Prodam OPEL ASCONA 1.6 S, letnik 1979, karamboliran. Breg ob Bistrici 7, Tržič

11494

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1977. Boris Šuštar, Trata 16, Škofja Loka, tel. 62-042

11495

Prodam dve ZIMSKI GUMI 13 x 165 s platišči za alfa sud ali gullieto. Testen, Kranj, Kokrica, Dežmanova 3

11496

Nov izvozni MOPED in nov TOMOS 14; ter nov barvni TELEVIZOR, prodam. Telefon 82-708

11497

Prodam FIAT 126-P, letnik 1977. Telefon 42-639

11498

DIANO karambolirano ali potrebno popravila karoserije ali motorja, KUPIM.

Ivan Ogrinc iz Škofje Loka.

Gorenje vas — »Nekdaj sem veliko kolesaril, kot vajenec sem prevozil Ljubljano po dolgem in počez, a ni sem nikdar padel. No, lani, ko sem se peljal na prvo kolesarsko srečanje upokojencev v Poljane, pa sem nerodno telebil in si nalomil kost na roki. Tri tedne sem nosil mavec,« se spominja Ivan Ogrinc s Spodnjega trga v Škofji Loki. »Letos, ko sem se odpravljala na srečanje v Gorenje vas, me je bilo med vožnjo kar malce strah. Saj veste: človek pri sedemdesetih le ni tako gibčen in jo hitreje skupi kot mladenič pri dvajsetih. No, tokrat je šlo bolje kot lani, v eni uri in osmih minutah smo bili srečno na cilju, potem sem z razliko od prijateljev nadaljeval pot sam. Že dolgo sem nameraval obiskati zdaj 79-letnega krača Dominika Tavčarja z Dobrave pri Gorenji vasi. Nekdaj, ko je bil še mlad in zdrav, je veliko delal za Kraj, kjer sem bil zaposlen več kot 31 let. Že petnajst let ga nisem videl, tokrat sem izkoristil priložnost. Zelo me je bil vesel. Ko sem odhajal, je imel solzne oči,« je po povratku v Gorenje vas pripovedoval Ivan Ogrinc.

Frančka Kokalj iz Poljan se je na kolesarsko srečanje upokojencev pripeljala s 45 let starim kolesom. Podaril ga ji je fant, nekdaj kolesarski prvak. »Klub častitljivi

Kolesarsko srečanje upokojencev Škofje Loka in Poljanske doline

Tudi osemdesetletniki še sedejo na kolo

Prek dvesto upokojencev in upokojenk iz Škofje Loka in iz vasi Poljanske doline je v soboto dopoldne prikolesarilo na zborni mesto v Gorenje vas, odkoder pa se je večina odpeljala na ogled rudnika urana Žirovski vrh, ostali pa v hotaveljski Marmor.

starosti rado teče,« je povedala Frančka. Z njim je prevozila že na stotine kilometrov. Ko je bila mlajša, se je odpeljala tudi v Kranj pa v Škofje Loko in vsak dan do Visokega, kjer je povojna leta delala na tamkajšnji »prašičereji«; nazadnje je bila zaposlena v LTH-jevem obratu v Poljanah. »Več kot 15 kilometrov bom prekolesarila, a dobro vem, da me jutri ne bodo bolele noge. Vsak dan se povzpnem na bližnji hrib ali se s kolesom odpeljem do Volče.«

84-letni Franc Potočnik iz Hotavelj in nič mlajši Jože Demšar iz Gorenje vasi sta bila med najstarejšimi udeleženci, če ne kar najstarejša. »Noge mi počasi pošajo. Peljem se še kar lahko, le s kolesa je težko stopiti,« je povedal Jože, ki je včasih veliko kolesaril, tudi daljše razdalje, zdaj pa si dlje kot po vasi skorajda ne upa. Da pa je še vedno pravi »kavelj«, je dokazal v soboto: brez težav je zmogel sedem kilometrov vožnje do Hotavelj in nazaj.

Jožica Berginc iz Frankovega naselja v Škofji Loki se je naučila voziti s kolesom že v otroških letih; prvo kolo, za katerega so dolgo varčevali, pa je dobila pred 28 leti. »Nekdaj nas je bilo pri hiši pet in smo imeli eno kolo. Danes smo trije in razpolagamo s petimi,« je po-

vedala Jožica in dodala, da so tovrstna kolesarska srečanja odlična pogruztavščina: najprej skupinsko kolesarjenje, združeno z ogledom krajevne znamenitosti ali zanimivosti, zatem še skupno kosilo in razjanje ob zvokih harmonike.

Anica Kalan s Trate, Slavka Trepše in Justi Ilovare iz Škofje Loke se pogosto odpeljejo s kolesom v Hrastnico, proti Senici ali na sladoled v gostilno Vigred, v soboto so skupaj odrinile na srečanje v Gorenje vas, v nedeljo pa še na srečanje slovenskih planinencev na Roglo.

Vida Kavčič iz Žirov je delala 35 let v Alpini in se je po upokojitvi včlanila v domače društvo upokojencev. Letos se je že udeležila kolesarskega izleta v bližnje Smrečje; v soboto se je v Žireh rade volje priključila skupini tridesetih upokojencev, ki se je odpeljala na srečanje v Gorenje vas. Ko smo jo povprašali, kaj ji je najbolj ugašalo, se kar ni mogla odločiti. »Bilo je čudovito,« je strnila vtise in dodala, da bi morala biti takšna srečanja vsaj dvakrat ali trikrat na leto.

Jaka Ušenčnik, predsednik društva upokojencev za Poljansko dolino, je imel v soboto polne roke dela. Prek dvesto upokojencev iz škofjeloške občine, razen iz Selške doline, se je zbral na srečanju, na katerega se je tudi sam pripeljal z

Res prijetno je bilo opazovati upokojence in upokojenke, kako vztrajno so pritiskali na pedala novejših in že zgodovinsko vrednih koles — in kar je tudi treba poudariti, nihče se ni spustil v brezglavo dirkanje, tako zlasti za množične kolesarske prireditve. — Foto: C. Z.

»jeklenim konjičkom. »Dajmo življienja letom, dajmo živeti!« to je geslo in tudi namen tovrstnega srečanja,« je povedal Jaka Ušenčnik. »Le malo upokojencev iz Poljanske doline poseda po gostilnah. Večina pomaga na kmetijah, se ukvarja z

C. Zaplotnik

Pogačarjeva mama je najstarejša krajanka Včasih je bila hiša polna otrok

Pogačarjeva mama pri 91 letih še vedno obdeluje polje, redi konača in se s kolesom vozi v trgovino

Štrba — Ivani Pogačar iz Prešernove Vrbe pri Žirovnici prav ničče ne bi prisidel njenih 91 let. Še vedno je izredno krepka in čila ženica, ki se je vse do zdaj vozila v trgovino na Zabreznico s kolesom in opravila vsa domača kmečka dela.

Pogačarjeva mama — poznajo in spoštujejo jo vsi žirovniški kraiani

— je tudi najstarejša prebivalka teh krajev.

»Sploh ne, da bi izhajala iz rodu, ki mu je bila namenjena dolga življenjska doba, saj so moji starši in moji bližnji sorodniki umrli razmeroma mladi,« pravi Ivana, ki zdaj sama prebiva v veliki kmečki hiši in še vedno sama obdeluje kar veliko polja.

»Do zdaj še nisem bila resno bolna, živelam pa sem vedno precej skromno, saj za drugačno življenje tudi ni bilo možnosti. Včasih je bilo pri nas bolj »fletno«, polna hiša otrok je bila, zdaj pa sem sama. Čas si preganjam s tem, da vedno kaj preberem, tudi knjige, ki mi jih iz Ljubljane prinese hčerka.«

Že dvajset let sem vdova, že precej let je, odkar so odšli otroci. Sin obdeluje nekaj posestva, v hlevu pa imam danes le še konja. Včasih pa smo imeli veliko živine.

Preživelam sem dve svetovni vojni, v drugi, leta 1944, sem izgubila sina. Pravzaprav so nam le sporočili, da je pogrešan. Če dobiš tako suhopanno poročilo, potem vse življenje še vedno upaš, da se bo nekega dne vendarle vrnil...«

Ivana Pogačar prejema kmečko pokojnino, ki znaša 6.930 dinarjev.

»Oh, saj kar gre,« spodbudno pravi, »še vedno pridelam krompir pa čebulo in zelenjavno, kolikor pa sama pojem, ni vredno omembe. Če si sam, tudi kuhaš ne dosti. Denar gre za davke, električno in vodo, pa smo tam.«

Pogačarjeva domačija je bila od nekdaj najstarejša v vasi, pred sto leti so jo temeljito obnovili. V Vrbi še žive tudi daljnji Prešernovi sorodniki, na velikega rojaka pa domačine spominja precejšen obisk Prešernove rojstne hiše.

Zdaj in hiši Pogačarjeve mame prebiva tudi stanovalka, ki ji pomaga, a očitno je, da Pogačarjeva mama še ne potrebuje pomoći. Starost ji je prihranila marsikatero nadležno bolezensko tegobo. A je ostala sama, čeprav jo otroci obišejo, kadarkoli le morejo.

D. Sedej

Naraščanje cen se naglo dviga iz doline

V gorah dražje kot na morju

Letošnja poletna planinska sezona se počasi izteka, saj bodo nekatere planinske postojanke zaprli že sredi septembra, večina pa bo stalno odprta le še do konca tega meseca. Bližajoči se konec sezone je seveda primeren čas za obračun o njeni uspešnosti.

Za uvod se velja spomniti na osnovne značilnosti te sozone. Letos se je začela nekajliko pozneje kot lani, ko je sneg skopnel dosteni prej in so se obiskovalci bolj zgodaj podali višje v gore. Klub dohobremu obisku — znatno se je povečal obisk tujih gornikov in turistov — je prodaja, kakor tožijo mnogi oskrbniki in gospodarji domov, občutno upadel in bo dohodek verjetno komaj na ravni lanskega.

Da planinci nosijo vse več hrane v nahrbtnikih in zanje pustijo manj denarja v postojankah, se niti ni moč čuditi. Cene v kočah, zlasti v visokogorju, so namreč od lani tako poskočile, da si marsikateri (domači) obiskovalci težko privošči kaj več od skodelice čaja ali brezmesne enolončnice. Za to je resda precej krivo splošno naraščanje cen živil in transportnih storitev, ki se iz doline naglo dviga tudi v gore. Toda, ne povsem; ponekod je že prisoten lov za zaslужkom in pretirano visoko raven cen lahko doseže le petičen (tuj) gost.

Obiskovalci je upravičeno dvakrat pomislil, ali bo spil še eno steklenico piva, za katero je v visokogorski postojanki odštel kar 300 dinarjev. Pošteno mu je narastel pritisk, ko je za skodelico prave kave plačal 180 dinarjev. In prigrel si je, da bo raje jedel suh kruh, saj ga je mesna enolončnica z enim samim koščkom mesa stala 400 dinarjev.

Take in podobne cene so ga presenetile v mnogih kočah. Sprejel bi jih mirneje, če ne bi vedel, da so upravljalci planinskih postojank oproščeni nekaterih dajatev od ustvarjenega prometa in zato svojih cen ne bi smeli enačiti s cenami v gostinskim lokalih. Oporekal jim tudi ne bi, če ne bi h koci pripeljali vseh stvari iz doline s tovorno živlico. Vprašanje pa je, kje hrano in pijačo kupujejo in kakšna je njena pot do žičnice!

Gore so bile našemu delovnemu človeku od nekdaj dostopnejše kot morje, kjer so zasoljene cene kar vsakdanost. Žal tudi planinska tura ni več poceni zadeva, še posebno, če se zanje odloči za več dni vse družina. V marsikateri postojanki so nekateri cene že višje kot ob morju. Če bo šlo tako naprej, se bodo gore vse bolj odmikale njihovim ljubiteljem in bo promet v kočah v prihodnji sezoni še revnejši od letošnjega. Tega se bodo moralni zavedati v planinskih društvh ob oblikovanju novih cenikov v njihovih postojankah, sicer se utegne utrgati in zgrmeti navzdol skala, na kateri sedijo.

S. Saje

Nedovoljeno taborjenje v Vratih in Tamarju

Jesenice — Sekretariat za notranje zadeve občine Jesenice je opozoril Planinsko zvezo Slovenije, da taborijo planinci v Vratih in Tamarju brez pridobitve dovoljenja in prijave začasnega bivališča. Po odloku o javnem redu in miru v jeseniški občini (Uradni vestnik Gorenjske št. 8/82) je namreč za taborjenje izven zemljišč, določenih in označenih za ta namen, potrebno poprejšnje dovoljenje upravnega organa jeseniške občinske skupščine, pristojnega za notranje zadeve. Izda ga po predhodnem soglasju lastnika oziroma upravljalca zemljišča in sanitarne inšpekcijske.

do voljenja ali prijave začasnega bivališča, bodo namreč ukrepali skladu s predpisi. Žal se predpis ne drže tudi vozniki motornih vozil. Čeprav so v bližini Aljaževega doma v Vratih pre leti uredili veliko parkirišče in tam dalje ni dovoljen promet z vozili, se mnogi obiskovalci ne ozirajo na prometne oznake. Vse povsod okrog doma je poleti parkiranih mnogo vozil, kar delavci milice verjetno ne bodo prezrli.

Srečanje prekomorcev

Kranj — Domocilni odbor V. prekomorske brigade Ivana Turščica-Izaska organizira v soboto, 14. septembra, ob 10. uri dopoldne srečanje borcev, združeno s proslavo ob 40-letnici prihoda brigade v Slovenijo. Srečanje bo na Gorenjskem sejmu v Kranju. Vabljeni so borce, svojci, mladina in drugi Kranjčani.

Škofja Loka — Z odprtjem tovarne vratnih kril na Trati, tovarne vratnih podbojev in Predvoru in delom novega računalnika v računskem centru so delavci škofjeloške Jelovice proslavili 30 let svoje tovarne in 80 let lesne industrije v Škofji Loki. Ivan Zihelj, eden najstarejših delavcev v kolektivu, je prezel otvoritveni trak nove tovarne vratnih kril. (vp) Foto: F. Perdan